

3	Aruba		8	Economie		10	Wereld		12	Sport	
PdVSA lost ruwe olie van FSO Nabarima			Jumbo-familie Van Eerd dicht bij overname Hema			Koningspaar door het stof in videoboodschap			Juninho Bacuna bezorgt Huddersfield winst		

Premier Wever-Croes en minister Lopez-Tromp op ramkoers

ORANJESTAD — Als premier Evelyn Wever-Croes (MEP) daadwerkelijk vindt dat de motie van wantrouwen tegen de minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu Marisol Lopez-Tromp (POR) rechtsgeldig is, dan moet ze het ontslagbesluit zo snel mogelijk naar de gouverneur sturen voor ondertekening. Dat waren de woorden van minister Lopez-Tromp vanochtend, voordat zij het bestuurskantoor binnenging voor een gesprek met de premier, die gisteren meerdere keren aan de pers te kennen gaf dat zij geen heil meer ziet in het voortzetten van het ministerschap van Lopez-Tromp.

door onze verslaggever
Ariën Rasmijn

Na wat zij een routinegesprek met gouverneur Alfonso Boekhoudt noemde gaf premier Wever-Croes een korte verklaring aan de pers waarin zij wederom te kennen gaf dat de fractie van haar partij minister Lopez-Tromp niet steunt en om die reden de minister de eer aan zichzelf dient te houden en haar ontslag zou moeten indienen. Daarna ging de premier ook frontaal in de aanval tegen haar collega-minister. Op de vraag van de pers of het waar was dat minister Lopez-Tromp zichzelf ook schuldig zou hebben gemaakt aan onder meer het parkeren van aanhangers op de payroll van de onder haar vallende Directie Infrastructuur en Planning (DIP) verklaarde

de premier: “Ja, dat heb ik ook vernomen en dat gaan we onderzoeken.” De *Amigoe* nam contact op met minister Lopez-Tromp voor een reactie. “Het maakt deel uit van een smaadcampagne van MEP tegen mij”, aldus de minister.

Afgesloten hoofdstuk voor MEP
Later gisteravond vond een spoedvergadering plaats van de partijraad van MEP, waarin de leden unaniem besloten achter het besluit te staan van Statenvoorzitter Ady Thijsen om de op donderdag 15 oktober door een minderheid van tien Statenleden aangenomen motie van wantrouwen tegen Lopez-Tromp te laten doorgaan als geldig. Partijvoorzitter Hendrik Tevreden gaf in niet mis te verstane termen te kennen

dat het vertrek van Lopez-Tromp als minister wat MEP betreft een afgesloten hoofdstuk is.

Ontslagbesluit
Minister Lopez-Tromp ging vanochtend naar het Bestuurskantoor om te overleggen met de premier over de motie van wantrouwen tegen haar. De uitspraken van de minister-president had ze alleen via de media vernomen, zo gaf zij vanochtend aan de lokale pers te kennen. “Als ze echt vinden dat de motie correct en legaal is, dan moet ze haast maken met het ontslagbesluit zodat het naar de gouverneur kan en de kwestie daarmee wordt besloten”, aldus Lopez-Tromp die maandag 19 oktober ook een onderhoud had met gouverneur Alfonso Boekhoudt, nadat hij Statenvoorzitter Ady Thijsen voor een gesprek had opgeroepen. “Normaal gesproken gaan deze procedures vrij snel om daarna te bezien of ze worden ondertekend of niet. Maar we zijn al bijna een week verder sinds de stemming.” Mocht het zo ver komen dat een ontslagbesluit naar de gouverneur gaat en deze wordt ondertekend, bevestigt Lopez-Tromp dat dan juridische stappen overwogen zullen worden.

Noodweer zorgt voor veel hinder op de weg

Foto: Jan Jager

ORANJESTAD — Het eiland werd gisteren geteisterd door hevige onweersbuien en stevige windstoten. De Dienst Openbare Werken (DOW), de brandweer Aruba en ook het Bureau Rampenbestrijding hadden gisteren hun handen vol aan alle wateroverlast. Ook diverse instanties en kantoren ondervonden gisteren veel wateroverlast. Zo ook bij de Belastingdienst die op de foto te zien is, en die vanochtend nog steeds niet makkelijk te bereiken was. Vooral het verkeer ervoer veel overlast, flinke files en omgewaaide bomen, cactussen en takken. De regering stuurde gistermiddag een waarschuwing uit aan weggebruikers om rekening met deze situatie te houden aangezien diverse wegen overstroomd waren en tijdelijk waren afgesloten.

Gouverneur: Geen doden bij schietpartijen in Lagos

LAGOS — De gouverneur van de deelstaat Lagos in Nigeria zei vandaag dat er geen doden zijn gevallen bij een schietpartij in de buitenwijk Lekki in de metropool Lagos.

Wel raakten minstens 25 mensen gewond bij de schietpartij gisteravond op demonstranten die ondanks een avondklok buiten waren, zei gouverneur Babajide Sanwo-Olu.

“We zijn getroost dat we geen dodelijke slachtoffers hebben geregistreerd, in tegenstelling tot berichten op sociale

media”, aldus de gouverneur. Hij voegde eraan toe dat hij opdracht had gegeven tot een onderzoek naar ‘de inzet van het Nigeriaanse leger’.

Amnesty International had eerder gemeld dat meerdere demonstranten waren omgekomen bij de schietpartij, maar daar was geen onafhankelijke bevestiging van.

De Britse omroep *BBC* meldde dat een twintigtal demonstranten was doodgeschoten, op basis van een ooggetuige. Minstens vijftig betogers zouden gewond zijn geraakt toen het leger het vuur opende op een menigte demonstranten. De betogers demonstreerden tegen buitensporig politiegeweld.

Een ooggetuige zei tegen het Britse persbureau *Reuters* dat meer dan twintig soldaten uitrukten naar een tolliepoort in het district Lekki. Daar verzamelden duizenden demonstranten zich de laatste dagen. Toen de militairen het vuur openden op

de menigte zouden mensen zijn geraakt. Ooggetuigen meldden uiteenlopende aantallen mensen die waren neergeschoten. Een van de getuigen zag soldaten lichamen weghalen. De autoriteiten stelden gisteren in reactie op de protesten van de afgelopen dagen een avondklok in voor de grootste stad van Afrika. De nationale politiechef ging over tot de inzet van oproerpolitie in het hele land na meerdere aanvallen op politie bureaus. De volkswoede draait om het optreden van de inmiddels opgeheven speciale anti-berovingseenheid genaamd Sars.

Amsterdam UMC schaalt poliklinische zorg af

AMSTERDAM — Het academische ziekenhuis Amsterdam UMC gaat zijn poliklinische zorg tijdelijk afschalen als gevolg van de toename van het aantal coronapatiënten.

“De mate waarin dit plaatsvindt, kan verschillen tussen specialismen en voor

specifieke patiëntengroepen. Dit is mede afhankelijk van personele beschikbaarheid en vergt een beoordeling per polikliniek”, aldus het ziekenhuis.

Amsterdam UMC informeert patiënten als er afspraken verzet moeten worden of omgezet naar een video- of tele-

fonisch consult. Voor patiënten met ingrepen waar geen spoed achter zit, betekent dit dat ze mogelijk op een wachtlijst terecht komen. “Ook kan het enige tijd duren voordat de patiënt bericht van ons ontvangt over de afspraak. Voor spoedeisende zorg kunt u nog steeds bij ons terecht”, aldus het ziekenhuis.

Halvering in beruchte Californische gevangenis om corona

SAN FRANCISCO — San Quentin Prison, de oudste gevangenis van Californië, mag nog maar de helft van het huidige aantal gevangenen hebben om hen voldoende te beschermen tegen het coronavirus, oordeelt een hof van beroep.

De rechters verwijten de leidinggevenden van de gevangenis ‘bewuste onverschilligheid’ over de gezondheid van de gevangenen. De 168 jaar oude gevangenis mag voortaan niet meer dan 1775 gedetineerden tellen.

San Quentin, bekend door het gelijknamige lied van de iconische Amerikaanse zanger Johnny Cash en diens optreden daar, leek in de lente nog gevrijwaard van het coronavirus maar

Foto: Shutterstock

De San Quentin State Prison staat op een groot stuk land langs de noordkust van San Francisco Bay.

werd in juli alsnog hard getroffen. Volgens een recente telling heeft San Quentin in totaal al 2239 besmettingsgevallen. Van de gedetineerden met Covid-19 overleden er 28. In de nazo-

mer nam het aantal gevallen weer af. In de laatste twee weken raakte slechts één gevangene nog besmet. Gedetineerde Ivan Von Staich, die vastzit voor de moord op de echtgenoot

van zijn ex-vriendin in 1986, klaagde de gevangenis aan in mei. Von Staich stelde dat de directie zijn grondrecht om niet wrede of ongebruikelijk te worden bestraft, had geschonden

door hem op te sluiten in een omgeving waarin hij geen afstand kon houden en waar ook geen andere voorzorgsmaatregelen waren. De rechter oordeelde dat de moordenaar direct moest worden overgeplaatst. Daarnaast werd de gevangenisdirectie opgedragen om ‘voldoende afstand houden’ mogelijk te maken door de helft van de gevangenen vrij te laten of over te plaatsen.

De Californische dienst voor het Gevangeniswezen is het oneens met de uitspraak en bezit zich op volgende stappen. De overheidsdienst wijst op het lage aantal nieuwe besmettingen de laatste tijd en zegt maatregelen te hebben genomen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan.

Canada vanwege corona van reislijst veilige landen

BRUSSEL — Canadezen zijn voorlopig niet meer welkom in de Europese Unie. De lidstaten hebben het Noord-Amerikaanse land verwijderd van de ‘witte’ lijst van landen buiten de EU die het coronavirus min of meer onder controle hebben.

Ook Tunesië en Georgië zijn geschrapt van de lijst, terwijl inwoners van Singapore wel weer in het vliegtuig kunnen stappen naar de EU. Voor onder meer de VS, Rusland, India, Brazilië en Turkije blijft het verbod op niet-noodzakelijke trips voornamelijk in stand. Inwoners uit China, Macau en Hongkong zijn welkom, maar vanwege het zogenoemde wederkerigheidsprincipe alleen als EU-burgers er

ook worden toegelaten. De EU-landen, behalve Ierland en de Schengenlanden Noorwegen, IJsland, Zwitserland en Liechtenstein sloten vanwege de strijd tegen het coronavirus half maart hun grenzen voor reizigers van buiten de EU. De lijst was al twee maanden niet herzien. Australië, Nieuw-Zeeland, Japan, Rwanda, Uruguay, Zuid-Korea en Thailand blijven staan op de lijst van veilige landen.

De lijst geldt als aanbeveling. In principe is het aan de landen zelf om te beslissen wie ze binnenlaten, maar mede omdat mensen door kunnen reizen naar andere lidstaten willen ze één lijn trekken. Sommige lidstaten hanteren een strenger beleid.

Waarom heeft Afrika zo weinig Covid-19 doden?

OXFORD — De gemiddeld lage leeftijd van de Afrikaanse bevolking is een belangrijke verklaring voor het relatief lage aantal Covid-19 doden op het continent. Maar het is niet de enige verklaring, schrijven experts Kevin Marsh en Moses Alobo, zo meldt het persagentschap IPS.

Toen Covid-19 zich dit voorjaar over de wereld verspreidde, hielden velen hun hart vast voor Afrika. Er doemden apocalyptische visioenen op over overbelaste en ondergefinancierde zorgsystemen in combinatie met de al bestaande druk van (infectie)ziekten. Het pakte echter anders uit. Op 29 september telde de wereld 1 miljoen gerapporteerde doden (het werkelijke cijfer ligt uiteraard hoger). Op dezelfde dag stond de teller in Afrika op 35.954 doden. Afrika is goed voor 17 procent van de wereldbevolking, maar voor slechts 3,5 procent van de gerapporteerde wereldwijde Covid-19 doden. Alle sterfgevallen doen ertoe, en we moeten die lage cijfers niet bagatelliseren. En uiteraard zullen de data die uit de verschillende landen komen,

variëren in kwaliteit. Maar de kloof tussen de voorspellingen en wat er daadwerkelijk plaatsvindt, is groot. Over de oorzaken hiervan is al veel gesproken.

Ziekteverloop milder

Bij de African Academy of Sciences heeft ons Covid-19 team die discussies nauwlettend gevolgd. Het beeld dat daaruit ontstaat, is dat in veel Afrikaanse landen de transmissie hoger is, maar het ziekteverloop en de mortaliteit minder ernstig dan in China en Europa. We denken dat dit voor een belangrijk deel te verklaren is uit het feit dat Afrika een veel jongere bevolking heeft. Een deel van de kloof zal ook te verklaren zijn uit onderrapportage, maar er zijn daarnaast andere plausibele verklaringen. Die va-

riëren van klimatologische verschillen tot al bestaande immuniteit, genetische factoren en gedragsfactoren. Gezien de grote verschillen in omstandigheden op het continent – met 55 lidstaten – zal de invloed van elk van deze factoren in een specifieke omgeving anders zijn. Maar de rode draad is dat wat eerder een mysterie leek, minder vreemd is nu steeds meer onderzoeksresultaten bekend worden.

Leeftijd

De belangrijkste verklaring voor het lage aantal doden is de leeftijdsstructuur van de bevolking. In verschillende landen bleek het risico om te overlijden aan Covid-19 voor tachtigplussers meer dan honderd keer hoger dan voor twintigers. Dit is het beste te illustreren met een voorbeeld. Op 30 september had het Verenigd Koninkrijk 41.980 Covid-19 doden gemeld, terwijl Kenia 691 sterfgevallen had gerapporteerd. De bevolking van het VK ligt rond 66 miljoen mensen met een gemiddelde leeftijd van veertig. Kenia telt 51 miljoen inwoners, met een gemiddelde leeftijd van twintig jaar. Gecorrigeerd voor de bevolkingsomvang, zou het dodental in Kenia ongeveer 32.000 moeten zijn. Als echter ook de bevolkingsstructuur in ogenschouw wordt genomen (als het aantal doden op basis van specifieke leeftijd in het VK wordt toegepast op de bevolkingsstructuur in Kenia), zouden er 5000 doden moeten zijn in Kenia. Er rest dan nog een flink verschil tussen de bijna 700 gerapporteerde doden in Kenia, en deze 5000. Wat zijn de oorzaken van dit resterende verschil?

Andere mogelijke oorzaken

Eén mogelijkheid is dat niet alle doden geïdentificeerd en gerapporteerd worden. Kenia had, net als de meeste andere landen, aanvankelijk te weinig testcapaciteit en de juiste doodsoorzaak registreren is niet altijd eenvoudig. Kenia wist de testcapaciteit echter snel op te bouwen en extra aandacht voor sterfgevallen maakt het onwaarschijnlijk dat een kloof van deze omvang volledig te wijten is aan ontbrekende informatie. Er zijn veel andere mogelijke oorzaken. Een recente studie in Europa liet een aanzienlijke afname van de sterfte zien bij hogere temperaturen en luchtvochtigheid. De auteurs kwamen met de hy-

Foto's Shutterstock

pothese dat dit kan komen doordat de mechanismen die in onze luchtwegen een virus opruimen, beter werken bij warm weer en hogere luchtvochtigheid. Mensen zouden dan minder virusdeeltjes binnenkrijgen. Een systematische review van wereldwijde data bevestigt dat een warm en vochtig klimaat de verspreiding van Covid-19 vermindert, maar laat ook zien dat dit niet de enige verklaring kan zijn voor de verschillen in transmissie. Het is belangrijk om te constateren dat klimatologische omstandigheden in verschillende delen van Afrika aanzienlijk kunnen variëren. Niet alle landen zijn warm of hebben een hoge luchtvochtigheid en als dat wel zo is, is dat vaak niet gedurende het hele jaar.

Tuberculose vaccinatie

Andere mogelijkheden zijn een al bestaande immuniteit als gevolg van eerdere blootstelling aan pathogenen of BCG-vaccinatie, een vaccin

tegen tuberculose dat in de meeste Afrikaanse landen na de geboorte wordt toegediend. Een omvangrijke analyse – op basis van gegevens uit 55 landen die 63 procent van de wereldbevolking representeren – liet een significante correlatie zien tussen de dekking van het BCG-vaccin op jonge leeftijd en minder heftige impact van Covid-19. Ook genetische factoren kunnen meespelen. Een recentelijk beschreven haplo-type (een groep genen) dat geassocieerd wordt met een hoger risico op een ernstig verloop van Covid-19 is aanwezig in 30 procent van de Zuid-Aziatische genomen, in 8 procent van de Europese en vrijwel afwezig in Afrika. De rol van deze factoren en andere – zoals potentiële verschillen in sociale structuren en mobiliteit – wordt nog onderzocht.

Een effectiever antwoord

Een mogelijkheid is ook dat de publieke gezondheids-

zorg in Afrikaanse landen door eerdere ervaringen (zoals uitbraken van epidemieën) eenvoudigweg effectiever was in het beperken van de overdracht dan andere delen van de wereld. Maar in Kenia piekte de epidemie naar schatting in juli: bijna 40 procent van de bevolking in de steden was toen geïnfecteerd. Een soortgelijk beeld is te zien in andere landen. Dit betekent dat de maatregelen weinig invloed hadden op de virale transmissie op zich, hoewel het kan betekenen dat groepsimmuniteit nu wel een rol speelt in de beperking van de transmissie. Er is nog een belangrijke mogelijke factor: het idee dat de virale lading (het aantal virusdeeltjes dat aan iemand wordt overgedragen) bepalend is voor de ernst van het verloop. Er wordt gesuggereerd dat gezichtsmaskers de virale lading verminderen en dat het dragen ervan de kans op een ernstig verloop van de ziekte beperkt.

Hoewel de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO) gezichtsmaskers aanbeveelt, wordt er met dat advies verschillend omgegaan. In veel Europese landen wordt het minder strikt opgevolgd, vergeleken met veel delen van Afrika.

Heeft Afrika de grootste problemen dan inmiddels achter zich gelaten? Dat is duidelijk niet het geval. Er waart nog genoeg van het virus rond en we weten niet wat er gebeurt als de interactie tussen het virus en de mens zich verder ontwikkelt.

Wat echter wel duidelijk lijkt, is dat de secundaire effecten van de pandemie de echte Covid-19 uitdaging voor Afrika zullen worden. Dan gaat het om de ernstige onderbrekingen van sociale en economische activiteiten en ook om de potentieel verwoestende gevolgen van het uitblijven van routinevaccinaties die miljoenen mensen beschermen en beperking van programma's voor tuberculose, hiv en malaria.

Onderzoeksagenda's

Een belangrijke implicatie van het beeld dat nu ontstaat, is een herevaluatie van de Afrikaanse Covid-19 onderzoeksagenda's. Hoewel veel van de oorspronkelijke prioriteiten nog steeds gelden, is het relatieve belang ervan waarschijnlijk veranderd. Het is zaak om te gaan met de problematiek zoals die nu is, in plaats van hoe we die ons zes maanden geleden voorstelden. Hetzelfde geldt voor het publieke gezondheidsbeleid. Natuurlijk blijven basisregels zoals handen wassen belangrijk (ook los van Covid-19). En we moeten gezichtsmaskers blijven dragen zo lang er nog sprake is van Covid-19 besmettingen. Maar andere maatregelen, die een breder effect hebben op de samenleving, zoals onderwijsbeperkingen en het beperken van economische activiteit, moeten continu afgewogen worden. Het is nu belangrijk om de surveillance te vergroten en te garanderen dat flexibele antwoorden gebaseerd zijn op realtime data van hoge kwaliteit.

Over de auteurs: Kevin Marsh is hoogleraar Tropische Geneeskunde aan de Universiteit van Oxford. Moses Alobo is programmanager van Grand Challenges Africa aan de African Academy of Sciences in Nairobi (Kenia). Dit artikel verscheen oorspronkelijk in The Conversation

COVID-19 UPDATE 20 OKTOBER			
Aantal gevallen coronavirus op Aruba			
	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Actief	256	249	7
Positief	4355	4294	61
Negatief	32620	-	-
Hersteld	4065	4011	54
Getest	36975	-	-
Getest op luchthaven	17096	-	-
Overleden	34	34	0

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

PEST BUSTERS SOLUTIONS
PEST CONTROL SERVICES
561 9900

S
Eye & ear exams are free!
(297) 290 2020
(297) 640 2020
Caya G.F. Belico Croes 222
Mo. - Fri. 9:00 am - 6:00 pm
Sa. 9:00 am - 5:00 pm

NAC Aviation Aruba A.V.V. (in liquidatie)
gevestigd op Aruba

Bij besluit van de Bijzondere Algemene Vergadering van Aandeelhouders gehouden op 15 september 2020 is besloten de vennootschap te ontbinden onder benoeming van ATS Management N.V. gevestigd te Caya Dr. J.E.M. Arends 18-A, Oranjestad, Aruba tot de vereffenaar.

ATS Management N.V.
De Vereffenaar

Danki pa cuida nos medio ambiente

GEZICHTSMASKERS VEREIST

Zonder gezichtsmasker wordt u niet geholpen. Soffen gezichtsbedekkingen die uw neus en mond bedekken, zijn acceptabel.

HET HOUDT ONS ALLEMAAL VEILIG!

Met de gezondheid en veiligheid van onze gasten en medewerkers als prioriteit, wordt aan klanten en bezoekers aangeraden om een gezichtsmasker te dragen.

Bedankt voor uw respect en medewerking,

AMIGOE

Primaire sector onder de loep:

Belastingvrijstelling zeer positief voor boeren, waterprijs grootste probleem

ORANJESTAD — Hebben lokale boeren baat bij de huidige belastingvrijstelling voor de primaire sector? Deze vraag stelde Katuska Arias in haar afstudeerscriptie aan de Universiteit van Aruba (UA). Zij concludeert dat hoewel de vrijstelling een zeer positief effect heeft, de hoge waterprijs toch het grootste probleem blijft die een groei in de primaire sector tegenwerkt.

Arias studeerde afgelopen juli af en deed voor haar eindschrijft onderzoek naar de primaire sector op Aruba, in samenwerking met Santa Rosa/Directie Landbouw Veeteelt en Visvangst (DLVV). Naast de inbreng van Santa Rosa interviewde Arias maar liefst 23 lokale boeren voor haar onderzoek. Sinds 2016 hoeven lokale boeren geen inkomstenbelasting, winstbelasting of bbo/bazv/bavp meer te betalen. Dit is echter tot nog toe slechts een beleid, de wetgeving hiervoor is nog niet aangepast en om de nodige wetwijziging te kunnen rechtvaardigen heeft Santa Rosa informatie nodig van lokale boeren over hun bedrijfsvoering. Het doel van dit onderzoek was erachter te komen of dit beleid inmiddels impact heeft gehad op de sector, teneinde de invoering van de wetgeving te kunnen rechtvaardigen. Maar naast het uitzoeken van dit vraagstuk heeft haar onderzoek haar ook een inkijkje gegeven hoe

de primaire sector op Aruba in elkaar steekt, en wat voor behoeften en belemmeringen zij ondervinden, zegt Arias in haar inleiding. De grootste struikelblokken die de primaire sector ondervindt volgens Arias, zijn de hoge kosten van water, elektriciteit, salarissen, en terreinschaarste.

Veelbelovend

De regering van Aruba benoemde recent de primaire sector als een van de ‘6 Promising Sectors’ ofwel veelbelovende sectoren voor het versterken en veerkrachtig maken van de lokale economie. Dat betekent dat zij als doel hebben de lokale voedselproductie te stimuleren, niet alleen om aan de lokale vraag voor groente en fruit of dit beleid inmiddels impact heeft gehad op de sector, teneinde de invoering van de wetgeving te kunnen rechtvaardigen. Maar naast het uitzoeken van dit vraagstuk heeft haar onderzoek haar ook een inkijkje gegeven hoe

geeft de regering ondersteuning aan de primaire sector via Santa Rosa, het beleid voor belastingvrijstelling via de Belastingdiens t(Dimp) korting op de waterprijs voor landbouw via WEB, en via het geven van vijfjarige contracten voor landbouwterreinen middels de Directie Infrastructuur en Planning (DIP). Om te zorgen dat het geproduceerde voedsel als biologisch geclassificeerd kan worden, moet er echter ook een regelgevingskader opgesteld worden. Dit om de biologische normen en kwaliteit te waarborgen, en een continue samenwerking te vergemakkelijken met landen zoals Colombia en Nederland die kennis en partnerschappen kunnen bieden en verrijking door de brede ervaring met nieuwe technologieën voor de voedselproductie op Aruba.

Betaalwater water

Op haar hoofdvraag, namelijk wat de impact zou zijn van de belastingvrijstelling op de primaire sector, concludeert Arias dat de boeren een zeer positief effect ervaren van het huidige beleid. Het geld wat zij hierdoor besparen kan bijvoorbeeld gebruikt worden om te investeren in het bedrijf of om de hoge waterkosten te dekken,

wat vooral gunstig is om uitbreiding en groei van de sector te stimuleren. Maar Arias concludeert tevens dat het effect niet ingrijpend genoeg is om de sector sterk te doen groeien zolang er geen betaalbaar water beschikbaar komt voor boeren. Zij identificeert aan de hand van haar onderzoek de hoge waterprijs als grootste financiële hindernis waar de boeren momenteel mee kampen.

Begeleiding

Ook gaven de boeren aan meer ondersteuning en een proactievare houding te verwachten van Santa Rosa, wat later door Arias ook wordt aanbevolen. Met name in de vorm van deskundig advies en begeleiding, maar ook als bemiddelaar tussen de sector en de overheid om deze onder meer te overtuigen de waterprijs te verlagen en bankleningen voor boeren te vergemakkelijken. Aan de hand van de resultaten van haar onderzoek en de bereidheid van de boeren informatie te delen, adviseert Arias Santa Rosa een financiële census te houden onder de boeren en de bevindingen te overhandigen aan het ministerie van Financiën, teneinde de wetgeving voor belastingvrijstelling een feit te maken.

Toename migratie naar Nederland

Arubahuis: 10.000 euro achter de hand voor je naar Nederland komt

DEN HAAG — Het Arubahuis maant Arubanen die van plan zijn hun kansen te beproeven in Nederland goed voorbereid te zijn. Zeker mensen met kinderen moeten niet ‘over een nacht ijs’ gaan als zij besluiten naar Nederland te komen. Aan Arubanen die toch naar Nederland komen, adviseert het Arubahuis ‘minimaal 10.000’ euro achter de hand te hebben om drie tot vier maanden te kunnen overleven.

Sinds afgelopen mei/juni constateert het Arubahuis dat er een duidelijke toename is in het aantal Arubanen dat zijn of haar geluk beproeft in Nederland, als gevolg van de penibele economische situatie op Aruba, vertelt woordvoerder Sidney Kock van het Arubahuis aan de *Amigoe*. Maar het Nederland dat Arubanen aantreft zodra ze aankomen is niet meer zoals het Nederland van vroeger. Daarvoor waarschuwt het Arubahuis in een persbericht, dat volgens Kock niet zozeer als ontmoediging moet worden gezien, maar meer als boodschap goed voorbereid te zijn en daarmee teleurstelling en frustratie zoveel mogelijk te voorkomen.

Huizenschaarste

Een eerste vraag die Arubanen zich zouden moeten stellen is waar ze kunnen wonen in Nederland. En dat is bepaald geen sinecure. Er is namelijk een enorme huizenschaarste. “Er is na de kredietcrisis weinig bijgebouwd in Nederland met als gevolg dat de wachtlijsten voor een sociale huur-

woning enorm zijn opgelopen. Bovendien geldt vaak dat je economisch gebonden moet zijn aan een gemeente of daar twee jaar woonachtig moet zijn, voor je überhaupt voor een huurwoning in aanmerking komt.”

Veel Arubanen doen bij aankomst voor huisvesting een beroep op familie en vrienden, maar de ervaring leert dat het onderdak dat familie en vrienden kunnen bieden vaak tijdelijk is. “Je wordt vaak met open armen ontvangen. Maar na verloop van tijd wordt toch vaak verwacht dat je vertrekt en zelf iets gaat zoeken.” En dan kun je bedrogen uitkomen, vanwege genoemde huizenschaarste. Het Leger des Heils of andere opvang biedt ook niet altijd soelaas, omdat daarvoor vaak een inschrijving bij de gemeente nodig is. Ook voor een uitkering en andere sociale voorzieningen is een inschrijving benodigd. Maar zonder huis heb je geen inschrijving en familie en vrienden staan er niet altijd om te springen iemand extra op hun adres te laten inschrijven omdat dit kan leiden tot hogere gemeente-

lijke aanslagen of korting op een werkloosheidsuitkering of AOW-pensioen, stelt hij. De woningnood wordt nog versterkt doordat Nederland als lid van de Europese Unie gebonden is aan het opvangen van een bepaalde hoeveelheid Syrische vluchtelingen, meldt het Arubahuis in het persbericht. Het Arubahuis heeft geen bevoegdheid om te helpen bij een huis, en ook niet om te helpen bij het inschrijven op een adres, benadrukt het Arubahuis.

Jeugdzorg

Een bijzondere waarschuwing gaat uit naar mensen die besluiten met kinderen naar Nederland te verhuizen, mede vanwege de strenge normen die instanties als de Kinderbescherming en Jeugdzorg hanteren ten aanzien van de inkomenspositie van ouders. Als ouders geen middelen hebben om een gezin te onderhouden, staat de Kinderbescherming of Jeugdzorg al snel op de stoep.

In verband met deze lastige omstandigheden doet het Arubahuis een oproep aan iedereen die toch naar Nederland wil komen om een minimum bedrag van 10.000 euro achter de hand te hebben, om drie tot vier maanden te kunnen overleven. “Nederland van nu is niet het Nederland van vroeger”, besluit het Arubahuis.

Speervissers kunnen zich alvast aanmelden via formulier

ORANJESTAD — Mensen die geïnteresseerd zijn een vergunning aan te vragen voor speervissen kunnen daarmee vast beginnen. De formulieren zijn nu beschikbaar. De definitieve gebieden waar mag worden gevist met een harpoen zijn nog niet bekend. Dat zei primaire sector minister Chris Romero (MEP) maandag tijdens een persconferentie.

De formulieren stonden ook al op de Facebookpagina van de Directie Landbouw, Veeteelt en Visserij (Santa Rosa) maandag maar zijn weer verwijderd omdat er een fout in de formulieren gecorrigeerd moest worden. Inmiddels is de fout rechtgezet en zijn de formulieren weer online te vinden. Dat is een van de drie manieren om de formulieren aan te vragen. Men kan ook een e-mail sturen aan Santa Rosa of bellen om de formulieren te verkrijgen. De ingevulde aanvraagformulieren moeten ingeleverd worden sa-

men met een kopie van een geldig identiteitsbewijs en een Censo ‘papel di cinco’ bij Bureau Interne Diensten (BID) op Wayaca ter attentie van de Primaire Sector-minister. “De formulieren zijn al maanden klaar maar het gedoogbeleid zelf, daar is de Justitie-minister Andin Bikker (POR) nog steeds mee bezig. “We gaan alvast van start”, stelde Romero maandag.

Gebieden

De definitieve gebieden waar mag worden gevist met een harpoen zijn nog

niet bekend. Maar dat wordt waarschijnlijk de zee ten Noorden van het eiland en ook een deel ten Zuid-Oosten. Daarnaast mag men waarschijnlijk ook ten Zuid-Westen speervissen maar minimaal een kilometer uit de kust, bijvoorbeeld in het ondiepe deel waar de booreilanden zich bevinden en die veel vissen aantrekken.

Regels

Het speervissen mag slechts tussen zonsopgang en zonsondergang plaatsvinden. De eventuele vergunning is persoonlijk en niet overdraagbaar en de vergunninghouder wordt verantwoordelijk voor de veiligheid van zichzelf en anderen. Ook wordt de vergunning voor slechts een jaar toegewezen en kan deze worden afgenomen als

men zich niet houdt aan de regels. Elke aanvraag mag over maximaal twee harpoenen beschikken.

Advies

De minister benadrukte dat hij geadviseerd wordt door Santa Rosa en dat aanvragen niet automatisch gehonoreerd worden. Zodra de minister van Justitie het gedoogbeleid ‘in place’ heeft dan kunnen succesvolle aanvragers gaan speervissen.

De minister zei tijdens de persconferentie niet hoeveel vergunningen mogelijk maximaal uitgereikt kunnen worden en of de speervissers nog over de juiste vaardigheden en ervaring moeten beschikken, zoals eerder werd geadviseerd door Fundacion Parke Nacional Aruba (FPNA).

PdVSA lost ruwe olie van FSO Nabarima

ORANJESTAD — De Venezolaanse staatsoliemaatschappij *Petróleos de Venezuela* (PdVSA) wil ruwe olie lossen van de drijvende olietanker FSO Nabarima via een ship-to-ship (STS) transfer vanwege milieuproblemen, aldus Reuters. De olietanker zorgt al weken voor onrust onder milieugroeperingen die de zorg hebben geuit over een mogelijke lekkage van de 1,3 miljoen vaten ruwe olie, nadat afbeeldingen lieten zien dat het schip naar een kant overhelde.

PdVSA wil een deel van de ruwe olie aan boord lossen waarbij de Icaro betrokken is, een Aframax-schip van de PdVSA. Uit gegevens van Refinitiv Eikon blijkt dat de Icaro de Nabarima om 14.37 uur lokale tijd naderde op maandag 19 oktober. Het onder Venezuela varende schip Inmaculada zou ook deelnemen aan deze STS-operatie, wat risico met zich zou meebrengen.

Zoals eerder al belicht, kwam de Nabarima onder de aandacht na berichtgeving van *The Associated Press*. De machinekamer van de tanker liep eind augustus vol met water waarna de

tanker ruim 5 graden naar rechts begon te hellen, met een volle lading aan boord. Jarenlang gebrek aan onderhoud wordt als oorzaak genoemd van de slechte staat waarin Nabarima verkeert. De tanker heeft een opslagfunctie op zee voor de gewonnen ruwe Corocoro-olie en ligt ten westen van Trinidad en Tobago, in de nabijheid daarvan.

Filmpje

Ruim anderhalve maand later blijkt de tanker verder te hellen. Uit een filmpje van de secretaris van de organisatie Fishermen and Friends of the Sea (FFOS) een non-gouvernementele

Foto: FFOS

organisatie/actiegroep) uit Trinidad en Tobago, Gary Aboud, blijkt de olietanker in de Golf van Paria (Venezuela) inmiddels ongeveer 25 graden te hellen. Hij ging op onderzoek uit en vraagt, behalve van zijn regering, internationale aandacht voor een ‘dreigende milieuarmp’. Aboud trok de afgelopen jaren meermaals aan de bel bij olielekages van de

Petrotrin-olieraffinaderij in Pointe-à-Pierre in Trinidad. Opvallend is dat het filmpje dat hij nu van de Nabarima op internet en sociale media plaatste, exact drie jaar later is dan toen hij met een filmpje aandacht vroeg voor de destijds drijvende olie in de wateren van Trinidad.

Deze krant schreef gisteren al dat het Bureau Rampen-

bestrijding Aruba (BRA) de situatie de komende 72 uur in de gaten houdt. Als de stromingen richting Aruba gaan, kan de olie aanspoelen op de kusten van Aruba, Curaçao en Bonaire. Dat duurt gemiddeld drie weken en dit is in 2016 ook al gebeurd toen 50.000 vaten olie lekten uit een schip van Petrochin, die in hetzelfde gebied lag. Dat verklaarde

Rino Hermans, hoofd van het bureau reeds in de media. De directeur stelde dat Aruba zelf niet beschikt over de benodigde materialen om ruwe olie op te ruimen. Wel zegt hij contact op te nemen met partners in Fort Lauderdale die beschikken over ‘booms’ en andere materialen hiervoor.

Olie overslaan

“De Verenigde Staten moeten nog toestemming geven, want olie overslaan valt onder het embargo dat ze tegen Venezuela hebben uitgevaardigd. “Dat kan de situatie vertragen. Daarnaast blijven de ABC-eilanden (Aruba, Bonaire, Curaçao) elkaar ook informeren.

Het gaat hierbij om diplomatieke verhoudingen waarbij de insteek is om, ook internationaal, een olieramp te voorkomen, door erop aan te dringen dat de olie van boord wordt gehaald met pompen, of door de tanker

weg te slepen. Mocht er olie in zee belanden dan zullen de eilanden, afhankelijk van de stroming waar de Meteo berekeningen over zou kunnen uitvoeren en naar aanleiding van waarnemingen van de kustwacht, snel in actie komen door met de eilanden op zee reeds op te treden. Hierbij wordt er ook rekening mee gehouden dat dergelijke opruimacties op zee kostbaar zijn omdat men dan ook te maken krijgt met een aansprakelijkheidskwestie; waar de kosten te verhalen.

Zodoende zal men uiteraard met de eilanden binnen het Koninkrijk gezamenlijk optreden, aldus Lesley Fer, directeur van de Curaçaose Risicobeheersing en Rampenbestrijding gisteren. “Overigens is er ook nauwe samenwerking en overleg sinds de orkaan Irma met de rampencoördinatoren van de eilanden binnen het Koninkrijk”, zegt hij.

‘Mi Kurpa Mi desishon My Body My choice. Registreer nu!’

Betty Engelhardt

In de negendelige serie ‘True Stories’, onderdeel van de campagne ‘Mi kurpa Mi desishon My body My choice’ van de stichting Ocan, vertellen Caribische Nederlanders hoe zij staan tegenover orgaan- en weefseldonatie in het algemeen en welke keuze ze persoonlijk hebben gemaakt in het Donorregister. Vandaag de keuze van Betty Engelhardt (60), zij wil geen donor zijn.

door Leila Wijnhoven

Met het intreden van de nieuwe donorwet in Nederland op 1 juli wordt iedereen van achttien jaar en ouder verantwoordelijk gesteld een eigen keuze te registreren in het Donorregister. De keuzes zijn:

1. Ja, ik wil donor worden.
2. Nee, ik wil geen donor worden.
3. Mijn familie beslist na mijn overlijden.
4. Ik wijs een persoon aan die beslist na mijn overlijden.

Wanneer iemand zijn keuze niet invult in het register, dan komt ‘geen bezwaar tegen orgaandonatie’ bij zijn naam te staan. Dat betekent dat de organen na overlijden naar een patiënt kunnen gaan.

Orgaan- en weefseldonatie gebeurt meestal na het overlijden van een persoon maar kan ook plaatsvinden als een persoon, de donor, nog in leven is, de zogenoemde ‘donatie bij leven’. De donor-

wet heeft alléén betrekking op het doneren van organen en weefsels ná het overlijden van mensen de zogenoemde ‘postmortale donaties’.

“Mijn naam is Betty Engelhardt, ik kom uit Bonaire en woon al meer dan dertig jaar in Nederland. In 1989 kwam ik aan op Schiphol met de bedoeling een paar jaar in Nederland te wonen en daarna weer terug naar Bonaire. Ik ben er nog steeds. Voordat ik naar Nederland kwam, heb ik op Curaçao gestudeerd. Ik ben afgestudeerd als verpleegkundige.

Met veel plezier heb ik gewerkt bij het Residentiehuis in Den Haag. Daar verzorgde ik zeventien bewoners. Nachtdiensten waren mijn favoriete diensten. Lekker

op mezelf zijn en zorgen voor de mensen. Het was een mooie tijd.

Ik heb veel mensen ontmoet maar ook afscheid moeten nemen van velen. Tien jaar geleden moest ik helaas stoppen met werken. Er is bij mij reuma geconstateerd. Het trappenlopen werd moeilijk, ik kon niet verder. Maar alles heeft zijn tijd. Ik zit niet stil. Met veel plezier en voldoening zorg ik voor mijn drie pleegkinderen. Ook ben ik betrokken bij de Bonairiaanse gemeenschap hier in Nederland.”

Orgaandonatie

“Mijn kijk op orgaandonatie in het algemeen is dat ik kijk en denk vanuit mijn religieuze achtergrond. Ik ben Rooms-Katholiek en deel de gedachte: ‘De Here geeft, de Here neemt’. In onze gemeenschap (Bonairiaanse gemeenschap) zijn wij gewend om de zieken te zalven met heilige olie. Ik heb het al een aantal keer meegemaakt bij familieleden. Ze worden gezalfd door de katholieke pastoor en ze genezen. Dan is het niet hun dag geweest om dood te gaan. Een andere kennis heeft lang in coma gelegen, om exact te zijn, twaalf dagen. Hij is ontwaakt uit zijn coma. Ook een nichtje

was gediagnosticeerd met een zeldzame soort kanker. Het was al ver gevorderd, stadium 3, ze had een half jaar tot een jaar te leven. En het kwam goed. Ze is er nog steeds. Kanker weg. Dus als het niet je dag is, dan blijf je leven. We moeten zulke dingen niet zelf proberen te regelen.

Er was een tijd dat ik wel dacht dat het goed was om een orgaan te doneren. Maar ik vertrouw het niet. Ik hoorde van kennissen dat er gehandeld wordt in organen en dat het bijvoorbeeld in Colombia gebeurt. Dan krijg ik de indruk dat mensen niet goed geholpen worden. Maar ze laten hen doodgaan zodat ze gebruik kunnen maken van hun organen. Zulke dingen worden binnen mijn familie besproken. Juist omdat verschillende familieleden kampen met ziektes. Maar velen zijn er nog. Ze leven nog en daar ben ik blij mee.”

De keuze van Betty Engelhardt

“Ik heb dus geen vertrouwen in het Nederlandse zorgsysteem. Want eerlijk is eerlijk, medische missers vinden elke dag plaats. Je

moet niet aan een levenloos lichaam komen. Laat het. En toch blijft het een moeilijke kwestie want orgaandonatie is wel voorgekomen in mijn familie.

Het ging om een niertransplantatie. Van een directe familielid naar de ander. Gelukkig was er een match want daar wordt ook niet voldoende over gesproken. Orgaandonatie is complexer dan we denken.

Als je geen match hebt, dan kan de operatie niet doorgaan. En dan nog kan je lichaam het orgaan afstoten. Het is een kwestie van geluk. Wel heb ik mijn keuze gemaakt. Op 1 juli heb ik

mij laten registreren in het Donorregister. Ik ben tegen orgaandonatie, mijn organen blijven in mijn lichaam. Ik doneer ze niet.

Als een ander zijn of haar organen wil doneren is het een eigen keuze. Ik raad iedereen aan om goed na te denken en een keuze te maken. Ook in mijn familie. Ik zal hun keuze natuurlijk respecteren. Maar zorg wel dat je geregistreerd staat. Als je het niet doet, dan komen je organen in aanmerking voor donatie. Wil je dat?”

Keuze registreren

Sinds 1 juli geldt in Nederland de nieuwe donorwet en

komen volwassenen stapsgewijs in het Donorregister. Hoe men in het Donorregister komt, bepaalt men zelf. De keuze registreren kan via www.donorregister.nl.

Iedereen die op 1 juli zijn keuze nog niet heeft ingevuld in het Donorregister, ontvangt tussen 1 september 2020 en 31 maart 2021 een brief met de vraag alsnog een keuze in te vullen.

Wanneer men de brief ontvangt hangt af van de provincie waar hij of zij woont. Vult men geen keuze in, dan komt men in het Donorregister met geen bezwaar tegen orgaandonatie.

AMIGOE

HEEFT U INTERESSE OM TE ADVERTEREN?

NEEM CONTACT MET ONS OP

582-4333 OF STUUR EEN EMAIL NAAR AVISOARUBA@AMIGOE.COM

Voor onze volgers op sociale media heeft Topixs Aruba een eigen website. Bezoek ons op www.topixsaruba.com

en schrijf je in voor het eerste meertalige tijdschrift op Aruba.

topixs
Lees,like,ycomparti

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333

Amigoe
di Aruba

Stichting Reclassering is op zoek naar rolmodellen

ORANJESTAD — Stichting Reclassering en Jeugdbescherming Aruba organiseert ook dit jaar haar Week van de Reclassering waarin zij burgers bewust maakt van haar werkzaamheden en fondsen werft om doelstellingen te kunnen bereiken. Dit jaar staat vooral in het teken van het aantrekken van mentoren voor de jonge cliënten van de stichting, vertelt directeur Seraida Pemberton-Leonard aan de *Amigoe*.

door onze verslaggever
Ariën Rasmijn

De Week van de Reclassering vindt elk jaar plaats in de derde week van oktober. De Stichting Reclassering en Jeugdbescherming Aruba, die met name werkt met jongeren in de leeftijden tussen 12 en 25 jaar die gaan herintegreren in de maatschappij nadat zij een gevangenisstraf hebben uitgezeten, vraagt dan extra aandacht voor haar taak en werkzaamheden. Dit jaar gaat de aandacht voornamelijk naar het mentorenproject, aldus Pemberton-Leonard. Hierin worden jongeren met mentoren gematcht voor begeleiding. Deze mentoren kunnen dienen als een soort *big brother* of rolmodel voor deze jongeren. Pemberton-Leonard zegt op zoek te zijn naar stabiele mensen die een goed voorbeeld voor de cliënten kunnen zijn en waar ze ook wat van kunnen leren. Voorheen moest een kandidaat een bewijs van goed gedrag kunnen tonen om in aanmerking te komen, maar tegenwoordig accepteren we ook mensen met een verleden die hun leven aantoonbaar hebben gebeterd. We geloven dat juist deze mensen een betere connectie kunnen maken met het kind omdat het zichzelf beter in hen zou kunnen herkennen, verklaart Pemberton-Leonard. Het mentorschap is dus laagdrempeliger geworden aldus de directeur, maar de screening is niet minder uitgebreid en er is een driedaagse training. Kandidaat-mentoren moeten ook weten met wat voor type kinderen en jongeren ze te maken zullen krijgen. Wordt een mentor aan een cliënt gekoppeld, dan is er een waslijst aan strenge regels waaraan voldaan dient

te worden. Naast logische regels, zoals dat mentor en cliënt geen drugs mogen gebruiken, moeten bijvoorbeeld alle contacten met de jongere plaatsvinden met medeweten van reclassering, moeten de mentor en de jongere altijd op publieke plekken samen zijn, mag de mentor niet naar de woning van de jongere of uitgebreid contact hebben met het gezin. Doorgaans heeft de mentor een keer per per week contact met de jongere, zij het door een gezamenlijke activiteit of telefonisch. Belangrijk is ook dat de mentor en de jongere samen doelen stellen, bijvoorbeeld iets leren, en die ook be-

reiken, aldus Pemberton-Leonard. De Stichting Reclassering heeft momenteel dertig (aspirant-) mentoren in het bestand, maar meer zijn altijd welkom. Zeker nu de stichting in de toekomst ook jonge gedetineerden aan mentoren wil koppelen. Wie geïnteresseerd is in mentor worden kan een formulier downloaden via de Facebookpagina van de stichting. Vanwege de coronacrisis is het nu nog lastig om de driedaagse training uit te voeren maar Pemberton-Leonard zegt dat er wordt gewerkt aan het organiseren van een virtuele training. In november of december moet alles klaar zijn zodat in janu-

ari het matchingproces van start kan gaan.

A True Role Model

Zaterdag 24 oktober om half zeven 's avonds streamt de Stichting Reclassering een speciaal programma met de naam A True Role Model, waarin de werkzaamheden van de stichting en het mentorproject worden gepresenteerd. Daaraan is ook een jingle-wedstrijd voor jongeren gekoppeld. Nog een onderdeel dat belicht wordt is het re-integratieproject Conectando, waarin jongeren tussen de 16 en 25 jaar die niet meer naar school gaan onder begeleiding bij een bedrijf aan het werk worden gezet.

Ingezonden

Autonomie: de weg naar welvaart of armoede? (deel 2)

DE VOORDELEN van onze autonomie die politici zo uitgebreid verheerlijken zijn slechts fantasie gebleken. De autonomie heeft daarentegen onze bestuurders de macht gegeven om de publieke financiën volledig te laten ontsporen tot wij in een diepe put stortten waar wij niet uit komen zonder schuldkwijting en een eindeloze hoeveelheid pijnlijke maatregelen. Dit is niet omdat de Status Aparte op zich slecht was (de economie groeide toen met een indrukwekkende 18,5 procent in 1988), maar omdat onze bestuurders niet in staat waren de openbare financiën op verantwoorde wijze te beheeren zonder grenzen die van buiten opgelegd werden. Volgend jaar zijn er verkiezingen en het is moeilijk te voorzien of er sprake zal zijn van een situatie waarin de AVP of MEP geen deel uitmaken van het bestuur. Het is maar zeer de vraag of ons politieke systeem op grond van patronagepolitiek die deze fatale situatie heeft veroorzaakt kan zorgen voor een oplossing. Onze kleinschaligheid, waarbij kiesgerechtigden relatief makkelijk toegang hebben tot bestuurders, heeft een dynamiek geschapen die in het nadeel werkt van het gemeenschappelijk belang. Capabele mensen met goede bedoelingen zijn ook weleens de politiek ingegaan. Maar in ons systeem dat geen beperkingen oplegt aan de tijd dat statenleden en ministers in functie zijn, ligt hun prioriteit dan vooral op het winnen van de volgende verkiezingen. Moeilijke of onpopulaire beslissingen worden niet genomen want dat kost stemmen. Dit alles heeft geleid tot de huidige rampzalige situatie die reeds bestond vóór de coronacrisis die alles alleen maar dramatischer en dringender heeft gemaakt. Na de verkiezingen van 2017 verklaarde Mike Eman plechtig dat het volk (te recht) het vertrouwen had verloren in de AVP en dat het tijd werd 'het instituut' te vernieuwen. Hij verklaarde dat hijzelf, De Meza, Sevinger en Dowers zouden terugtreden. Daar is echter niets meer van gekomen nadat de persoonlijke stemmen waren geteld. Het is te hopen dat hij niet van gedachten verandert voor de verkiezingen van volgend jaar, want

zijn nalatenschap van twee kabinetten kan niet erger zijn. Ook Evelyn Wever-Croes beloofde veel: ze zou besturen met zeven ministers; ze zou een eind maken aan corruptie; ze had oplossingen zonder maatregelen te nemen... Voordat ze echter goed en wel zat viel één belofte in het water toen zij het partijbelang boven het gemeenschapsbelang stelde door toch met acht ministers van start te gaan. Zij beloofde een eind te maken aan corruptie maar het advocatenkantoor van haar vader doet weer zaken met de regering. Zij blokkeerde publiekelijk een verhuurcontract met het gebouw van haar vader, maar andere familieleden blijven profiteren. Zij heeft een minister die zijn zussen en broer in dienst heeft voor salarissen die zij niet in de publieke sector kunnen verdienen. Verschillende ex-ministers van de MEP staan op de loonlijst van de regering als adviseur ondanks een royaal pensioen, zowel van Statenlid als minister. Het is onbegrijpelijk wat deze ex-ministers hebben bij te dragen na hun rampzalige beleid die de positieve start van de Status Aparte teniet deed en transformeerde in een totale decadentie. Als toppunt tracht een van de oud-ministers zich de nodige lof toe te zwaaien door een boulevard naar zichzelf te laten vernoemen terwijl hij nog in leven is. Mogelijk op grond van het besef dat als dat nu niet gebeurt, dit wel nooit zal plaatsvinden. Eerlijk gezegd zou geen enkele regering maatregelen uit de weg hebben kunnen gaan, maar corruptie vindt nog steeds plaats. Het is nu de bedoeling een integriteitskamer op te zetten als finale uiting van de schaamteloosheid die onze politieke klasse kenmerkt. Zolang hetzelfde politieke

systeem intact blijft, wijst de geschiedenis uit dat de moeilijke beslissingen en pijnlijke ingrepen die nodig zijn niet binnen het bereik liggen van onze politici. Het CAft en de dreiging van de Rijkswet financieel toezicht zijn de beste instrumenten om het belang van Aruba te waarborgen. Jammer genoeg hebben onze eigen politici van beide grote partijen gedurende de laatste twintig jaar aangetoond dat zij het landsbelang niet nastreven, maar hun eigen belang. De ironie wil dat de erfenis van de Status Aparte heeft geresulteerd in een gedwongen externe interventie om ons land te redden en een volledige ineenstorting te vermijden.

De komende jaren zullen ons maatregel op maatregel opgelegd worden om te trachten onze astronomische schuld af te lossen. Onze bestuurders zullen bij onze schuldeisers langs moeten gaan voor opdrachten om die uit te voeren. Dezelfde incompetenten mensen die de vele mogelijkheden die de Status Aparte hen bood zonder wroeging hebben verspild zullen nu schreeuwen om hun onafhankelijkheid. Waarbij het zeker is dat zij buiten het Koninkrijksverband Aruba zonder meer naar een volledig bankroet zullen leiden. Onze autonomie is al lang begraven en als we eerlijk zijn dan heeft het ons weinig meer gebracht dan een circus. Interventie is hoogst welkom, omdat alleen zo moeilijke beslissingen worden genomen waardoor ons land vooruit kan. Vergelijk Aruba en Bonaire in de periode van 2010 tot 2020 op de gebieden die door Nederland op ons buureiland worden bestuurd en de conclusie kan niet duidelijker zijn.

MIGUEL MANSUR jr.
Aruba

De redactie van de Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden in principe gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). Anonieme brieven worden nooit geplaatst. Een geplaatste brief geeft de opvatting van de afzender weer en niet die van Amigoe. We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

Breïnbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

	1					6
	4	6			7	9
			4	6		2
			9			5
1						7
	3			2		
3			8	1		
7		5			9	3
9						2

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆
De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

IPA voorlichtingscampagne dit jaar online

SAN NICOLAS — De lerarenopleiding IPA gaat dit jaar de voorlichtingscampagne voor de opleiding volledig online doen. De campagne 'Get to know IPA' vindt van 2 tot en met 12 november plaats via Facebook.

De voorlichtingscampagne bestaat uit video's van verschillende opleidingen en cursussen die de IPA aanbiedt gedurende het academisch jaar 2021-2022. Men kan er terecht voor een opleiding tot leraar basisschool, de cursus didactische pedagogiek (PDG) en de Master of Science in Education. Daarnaast wordt er ook informatie gegeven over de omscholingscursussen van het Centro pa Desaroyo Professional Continuo. Naast de voorlichtingsvideo's worden er ook live vraag-en-antwoord sessies georganiseerd voor de studies en kan men in gesprek gaan met studenten van de IPA om zo te horen hoe zij de opleiding ervaren.

Ook geven zij tips over hoe je succesvol kunt studeren. Studenten van de havo, vwo

GET TO KNOW IPA

2-12 november 2020

en mbo niveau-4, leraren en andere geïnteresseerde personen die willen beginnen

aan een studie van de IPA wordt gevraagd de Facebookpagina te liken zodat zij

de updates krijgen. Meer informatie staat op de website www.ipaaruba.com, www.facebook.com/IPAaruba of is via Student Services op 524-3100 te bereiken.

facebook.com/IPAaruba of is via Student Services op 524-3100 te bereiken.

Obligatielening Sint Maarten ingetrokken

WILLEMSTAD — De uitgifte van de obligatielening van 75 miljoen gulden ten behoeve van de regering van Sint Maarten is ingetrokken. Dat maakte de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) gisteren bekend.

De veiling van deze obligatie is op verzoek van de minister van Financiën van Sint Maarten, Ardwell Irion, geannuleerd. Sint Maarten wordt zo in staat gesteld om de onderhandelingen met Nederland voort te zetten na ontvangst van een recent voorstel betreffende de aflopende obligatielening 2010-2020.

In een persbericht zegt Irion dat Sint Maarten momenteel in gesprek is met Nederland over de herfinanciering van een lening die morgen afloopt. Sint Maarten gaat namelijk ak-

koord met het voorstel van Nederland en dat betekent dat de vervaldatum van de aflopende obligatielening verschuift. Hierdoor zal Sint Maarten niet in gebreke blijven voor wat betreft de aflossing van deze lening.

“De komende vier weken zal de regering van Sint Maarten blijven werken aan de afronding van het proces om te voldoen aan de voorwaarden van de tweede tranche liquiditeitssteun uit Nederland, wat vervolgens kan leiden tot verdere onderhandelingen over de

derde tranche liquiditeitssteun en langetermijnoplossingen voor aflopende leningen, aldus Irion.

De aankondiging van Irion kwam na kritiek van onder meer het College financieel toezicht (Cft). Volgens de toezichthouder zou Sint Maarten artikel 16 van de Rijkswet Financieel Toezicht (Rft) schenden als de uitgifte van de obligatielening door zou gaan. Sint Maarten moet namelijk akkoord krijgen van de Rijksministerraad (RMR) om geld op de kapitaalmarkt te halen. De RMR heeft hier niet mee ingestemd. Het Cft verwachtte daarom ook dat de obligatielening zou worden ingetrokken.

Vorige week zei de minister van Financiën nog dat de

obligatielening die zou worden uitgegeven niet voor kapitaaluitgaven was, maar om de kosten van het overheidsapparaat te dekken, inclusief sociale programma's zoals het verstrekken van voedselbonnen, het St. Maarten Stimulus and Relief Plan (SSRP) en de initiatieven om werkloosheid te bestrijden.

Daarnaast zou de 75 miljoen gulden ook worden gebruikt om andere uitgaven die verband houden met de uitdagingen waarmee het land te maken heeft als gevolg van de Covid-19 pandemie te dekken. Deze zouden volgens Irion niet onder artikel 16 van de Rft vallen. Dit artikel regelt de voorwaarden om geldleningen aan te gaan.

CRA en Amak treden gezamenlijk op

WILLEMSTAD — De Curaçao Restaurant Association (CRA) had eergisteren een ontmoeting met Amak, de vereniging van muzikanten en artiesten op Curaçao. De twee belangenverenigingen hebben gezocht naar creatieve oplossingen waardoor restaurants in staat zijn om muzikanten op een verantwoorde manier op te laten treden.

Hier, en over de hele wereld, hebben muzikanten een moeilijke tijd door Covid-19. Optredens van artiesten en bands zijn niet toegestaan. De CRA weet dat op Curaçao vaak gebruikgemaakt wordt van muzikanten om entertainment te verzorgen in de zaak. Meestal gaat het om achtergrondmuziek, wat zorgt voor meer gasten met als gevolg meer omzet. Omzet die momenteel hard nodig is voor zowel de restaurants als voor de muzikanten, aldus de CRA.

protocol. Een voorwaarde is dat restaurants een uur later kunnen sluiten zodat het etablissement genoeg tijd heeft om de kosten van de muzikanten(en) te kunnen dekken. “Zodoende kunnen muzikanten voor het eerst in zeven maanden weer op een solide basis geld verdienen met hun werk”, zegt CRA.

lijden onder de coronacrisis, zullen hiervan profiteren. Sinds de uitbraak van het nieuwe coronavirus is de hoeveelheid consumpties drastisch gedaald. Het restaurantwezen biedt werk aan zo'n 7000 personen. Volgens Amak moeten de horecazaken de ruimte krijgen om hun operationele kosten te kunnen dekken zodat ze werkgelegenheid kunnen garanderen, hetgeen belangrijk is voor de economie.

Amak en de CRA zullen in overleg met het ministerie

van Economische Ontwikkeling en het crisisteam afspraken maken om invulling te kunnen geven aan een dergelijk protocol alsook de naleving ervan. Uiteindelijk zal het crisisteam een definitief besluit moeten nemen.

CRA is verheugd de samenwerking met Amak te zijn aangegaan om in deze moeilijke kwestie een uitweg te vinden. Amak heeft reeds met de overheid om de tafel gezeten om te spreken over een geleidelijke opening van de entertainmentsector. Behalve artiesten en muzikanten bestaat deze sector ook uit dj's, clubbeigenaren en evenementenpromotors.

2030 Agenda

Een tussentijdse wake-upcall voor de regering

WILLEMSTAD — Op 25 september 2015 werd tijdens Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (VN) de resolutie ‘Transforming the world: the 2030 Agenda for Sustainable Development Goals’ (de ‘2030 Agenda’) door de lidstaten, waaronder het Koninkrijk der Nederlanden, aangenomen. Daardoor heeft ook Curaçao een inspanningsverplichting ten opzichte van de ontwikkelingsdoelstellingen van het plan. De Algemene Rekenkamer Curaçao (ARC) voerde een onderzoek uit naar de stand van zaken. Het resultaat: een tussentijdse wake-upcall voor de Curaçaose overheid.

door Eva Koert

De 2030 Agenda is een belofte om armoede uit te bannen en tegen 2030 een duurzame ontwikkeling tot stand te hebben gebracht. Deze agenda is een actieplan voor mens, planeet, welvaart, universele vrede en partnerschap, waarbij alle landen en alle belanghebbenden moeten samenwerken voor de uitvoering ervan. In deze agenda staan zeventien Sustainable Development Goals (de SDG's) omschreven die per 2030 bereikt moeten zijn. Een voorbeeld van een SDG is “Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering, en stimuleer innovatie” (SDG 9).

De ARC
De ARC tekende tijdens de vergadering van de ‘Organización Latino Americana y del Caribe de Entidades Fiscalizadoras Superiores’ in oktober 2017 een overeenkomst, waarbij de ARC het plan van de over-

633 minuten spreektijd tijdens begrotingsbehandeling

WILLEMSTAD — De behandeling van de conceptbegroting in de Centrale Commissie van het land Curaçao voor 2021 werd vrijdagavond vroeg afgerond. De behandeling nam in totaal vier dagen in beslag. In totaal hebben de Statenleden samen 633 minuten gesproken. Ieder Statenlid kreeg voor de vragen aan de regering in totaal 45 minuten spreektijd.

Van de 21 Statenleden hebben vier Statenleden geen gebruikgemaakt van hun spreektijd. Het gaat hierbij om Statenvoorzitter Ana-Maria Pauletta (PAR) die leiding gaf aan de vergadering, haar fractiegenoten Jeser el Ayoubi en Shaheen Elhage en MFK-fractievoorzitter Gilmar ‘Pik’ Pisas. Aan het eind van de vier dagen hadden deze Statenleden elk nog 45 minuten over. Het feit dat Pisas geen gebruik maakte van zijn minuten is opvallend. Bij aanvang van de vergadering had hij zelf een voorstel ingediend om het aantal spreekminuten ter verhoging van 45 naar 60, omdat anders vooral de kleine fracties in de knel zouden raken.

Van de zeventien Statenleden die wel gebruikmaakten van hun spreekrecht hadden zes parlementariërs aan het eind van de week hun minuten opgebruikt. Het gaat om de MFK-leden Charles Cooper, Jacinta Constanica en Juniël Carolina, Eugène Cleopa namens de MAN, Gisette Seferina en Curtley Obispo (beiden PAR) en Amparo dos Santos (KdNT).

Foto: Ken Wong

Geen enkel Statenlid is tijdens alle begrotingshoofdstukken aan het woord geweest. Het Statenlid dat tijdens de meeste begrotingshoofdstukken het woord voerde, was Cooper met zes. Hij stelde vragen tijdens de onderwerpen Staatsorganen (5 minuten), Algemene Zaken (8), Financiën (16), Economische Ontwikkeling (6), Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (5) en Gezondheid, Milieu en Natuur (5).

Op een tweede plaats volgden fractiegenoot Carolina en KdNT-leider Dos Santos met allebei vragen over vier onderwerpen. Carolina had vragen over de hoofdstukken Justitie (15 minuten), Bestuur, Planning en Dienstverlening (6), Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (16) en Gezondheid, Milieu en Natuur (8). Dos Santos had vragen voor Justitie (8 minuten), Financiën (9), Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (27) en Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (1). De resterende Statenleden stelden bij twee tot drie

begrotingshoofdstukken vragen.

Aan twee begrotingshoofdstukken spendeerden de Statenleden de meeste minuten: Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (Soaw) en Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP). Over beide begrotingshoofdstukken werden 129 minuten aan vragen gesteld.

Op een tweede plaats volgden Financiën met 91 minuten en Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) met 86. De minste minuten waren er voor de ministeries van Staatsorganen en overige Organen (8 minuten), Algemene Zaken (11) en Economische Ontwikkeling (32).

Tijdens de behandeling van de conceptbegroting in de Centrale Commissie wordt ingegaan op de cijfermatige invulling van de begroting. Pas bij de behandeling van de begroting in een openbare vergadering wordt er op het beleidsdeel van de begroting ingegaan. Deze openbare behandeling vindt traditioneel plaats in december.

Geen sfeerverlichting in Punda

Foto: Ednel Serrano

Dergelijke kerstverlichting in Punda zal dit jaar niet plaatsvinden.

WILLEMSTAD — De binnenstad krijgt dit jaar definitief geen kerst- en sfeerverlichting. Dit was gisteren door Aquallectra-directeur Darick Jonis bevestigd aan de Amigoe.

Als reden geeft Jonis de situatie op Curaçao rondom Covid-19 aan. Sfeerverlichting zal resulteren in te veel wandelend publiek en dat kan een gevaar vormen voor verdere verspreiding van het coronavirus. “Wij willen geen superspreading events (situaties met een groot besmettingsrisico, red.) veroorzaken. Het gevaar is dat veel mensen naar de stad komen om de sfeerverlichting te bekij-

ken en foto's willen maken. Daarom is ervoor gekozen om de sfeerverlichting in Punda dit jaar over te slaan”, zo stelt hij in zijn verklaring.

Er wordt door het nutsbedrijf en de overheid gesproken over sfeerverlichting elders, zoals bij rotondes en parken in de wijken. De afgelopen jaren werden door Aquallectra en de uitvoeringsorganisatie Openbare Werken (OW) rotondes en populaire gebieden met mooie sfeerverlichting, enorme kerstmannen en kerststallen versierd, zoals op het Wilhelminaplein in Punda, het Brionplein in Otrobanda en de rotondes ter hoogte van de Renaissance Mall, het nieuwe zie-

kenhuis, bij de afslag naar Piscadera, het binnenwater van het Waagat en de rotondes bij Janwe en de Caracasbaai.

Jonis: “Feit is dat Aquallectra ook te kampen heeft met beperkte fondsen. Samen met de overheid zijn wij nu in gesprek over hoe dit verder aan te pakken. Een beslissing hierover is nog niet gevallen.” Volgens Jonis zal kerstverlichting op bijvoorbeeld rotondes geen toename van voetgangers veroorzaken; hoogstens veel rijverkeer. “Er langsrijden in een auto is onder de huidige omstandigheden minder problematisch voor de volksgezondheid”, aldus de reactie.

heid voor uitvoering van de SDG's zal beoordelen, toezicht zal houden en hierover zal rapporteren. In dat kader werd een onderzoek uitgevoerd wat tot doel had om de voorbereidingen die door de overheid zijn getroffen in kaart te brengen en te evalueren of de stappen die de overheid van Curaçao genomen heeft vanaf september 2015 tot 12 december 2018 een goede voorbereiding vormden om de doelen van de 2030 Agenda te bereiken.

Stand van Zaken

Ondanks de economische en financiële situatie van het Land, concludeerde de ARC dat de overheid wel betrokken was bij de SDG's en stappen heeft ondernomen om een beeld te geven van wat men wilde bereiken, maar deze stappen werden onvoldoende uitgewerkt in concrete procedures, richtlijnen en actieplannen. Zo is er een nationaal ontwikkelingsplan in 2016 getekend door de Raad van Minis-

ters (RMR), maar dit is niet ten uitvoer gebracht zoals opgesteld. Ook zijn er ministeries die volgens hun eigen beleidslijn acties ondernomen hebben in het kader van de ontwikkelingsdoelen. Het ontbrak echter aan een integraal beleidsplan, waarin de beleidsplannen van de negen ministeries op elkaar zijn afgestemd voor de uitvoering ervan. Tevens ontbrak het aan een functionerend systeem van monitoring en rapportage. Hierdoor loopt de overheid het risico dat de SDG's niet behaald worden tegen 2030.

De ARC bracht in zijn rapport van 2019 een lijst van maar liefst twaalf aanbevelingen naar voren. Er wordt voornamelijk gepleit voor extra bewustwording in bestuurlijk en politiek opzicht ten aanzien van de relevantie en langetermijnimplicatie van de SDG's, opdat de beschikbare middelen hierin worden geïnvesteerd. Ook wordt ervoor gepleit dat de ministeries, voor zover nog niet gedaan,

de SDG's in hun kernactiviteiten opnemen door deze vast te leggen in integrale beleidsplannen, actieplannen en jaarprogramma's. Aan de Staten wordt vooral geadviseerd om zorg te dragen voor de eventuele aanpassingen in de wet- en regelgeving ten behoeve van de implementatie van de SDG's.

Zoals aangegeven is het onderzoek uitgevoerd van 2015 tot en met november 2018. De ARC heeft inmiddels geconstateerd dat er positieve ontwikkelingen zijn geweest die voornamelijk betrekking hebben op de implementatie van de SDG's. Deze ontwikkelingen zullen door de ARC in een volgend onderzoek worden meegenomen waarbij ervan wordt uitgegaan dat de Staten erop zullen toezien dat de RMR verantwoording aflegt over de aanpak en implementatie van de SDG's.

Meer informatie over het rapport kan teruggevonden worden op de website van de ARC.

Geen Sinterklaasintocht op Bonaire dit jaar

KRALENDIJK — Het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) heeft besloten de Sinterklaasintocht dit jaar niet door te laten gaan. In plaats daarvan komt er een alternatief digitaal programma. Vanaf dit jaar verdwijnt ook de zwarte kleur van de piet bij toekomstige officiële intochten.

Dit meldt het OLB vandaag in een persbericht. Door de huidige regels om verspreiding van het coronavirus te voorkomen is het niet mogelijk om de intocht dit jaar door te laten gaan. Gedeputeerde Nina den Heyer heeft dit besproken tijdens een vergadering met de organisatoren van de jaarlijkse intocht van Sinterklaas en de grootste sponsor van het evenement. Volgens het OLB wordt bovendien al jaren gediscussieerd over de rol van Zwarte Piet tijdens het Sinterklaasfeest, zowel op Bonaire als in het Koninkrijk. De rol en

het uiterlijk van de zwart-gekleurde pietjes wordt door een deel van de bevolking als aanstootgevend en racistisch gezien. Er zijn ook duidelijke aanwijzingen dat er kinderen zijn die deze periode als onprettig ervaren. Dat bleek ook tijdens gesprekken met sleutelfiguren. “Het Bestuurscollege houdt rekening met deze geluiden. Het is belangrijk om een feest te organiseren dat positief en veilig wordt ervaren door jong en oud. Het Bestuurscollege wil daarom dat de aanpassingen en veranderingen op Bonaire stapsgewijs gebeuren. Dit om

draagkracht te krijgen zodat er ook minder weerstand is”, aldus het bericht.

De kleur van de pieten wordt vanaf dit jaar anders. De pieten krijgen verschillende kleuren. De zwartgekleurde pieten worden niet meer toegestaan tijdens de officiële intochten van Sinterklaas op Bonaire. Deze aanpassing wordt ook meegenomen in de alternatieve programmering van de organisatie We Do Entertainment die de intocht organiseert. Zij bedenken een alternatief om de kinderen van Bonaire toch te laten genieten van het Sinterklaasfeest. De organisatie bereidt momenteel een digitaal Sinterklaasprogramma voor. Binnenkort wordt het programma bekendgemaakt, zo eindigt het persbericht.

CBS start scholierenonderzoek Caribisch Nederland 2020

KRALENDIJK — In de maand november wordt op Bonaire, Saba en Sint Eustatius het scholierenonderzoek uitgevoerd, een onderzoek naar de leefsituatie van de jongeren in Caribisch Nederland. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) voert dit uit in samenwerking met het Nederlandse ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

Het CBS schrijft in een persbericht dat met dit onderzoek onder meer in kaart wordt gebracht hoe de woon-situatie van jongeren eruit-ziet, hoe gelukkig en gezond ze zijn en wat ze het liefst willen doen na het behalen van hun diploma. Op deze manier verzamelt het CBS informatie die gebruikt kan worden voor de ontwikkeling van jeugdbeleid op de verschillende eilanden. Het onderzoek wordt uitgevoerd met de medewerking van het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs op Bonaire, Saba en Sint Eustatius. Het CBS vraagt de scholieren en studenten tot en met de leef-

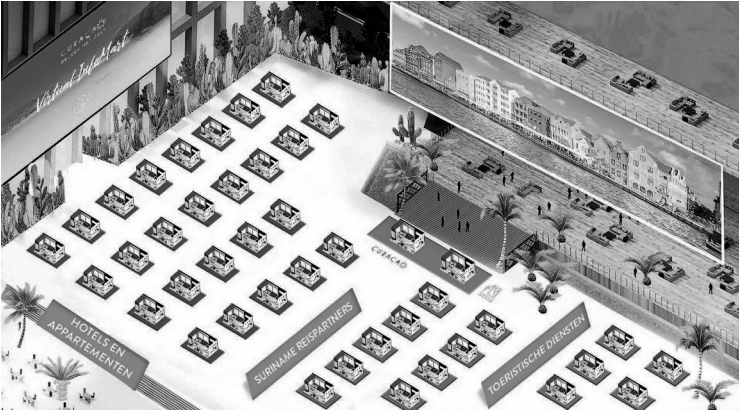
tijd van zeventien jaar (op de peildatum 30 september 2020) om aan het onderzoek deel te nemen, om zo een betrouwbaar beeld te krijgen van de leefsituatie van de jongeren in Caribisch Nederland. Deelname is daarom erg belangrijk, zo benadrukt het CBS in het persbericht. Er wordt zorgvuldig omgegaan met persoonlijke gegevens van deelnemers. Het CBS is wettelijk verplicht om alle verzamelde gegevens strikt vertrouwelijk te behandelen en gaat daar dan ook zorgvuldig mee om; persoonlijke gegevens worden gescheiden van de antwoorden die gegeven zijn.

Ouders van jongeren worden deze week middels een brief van het CBS verder geïnformeerd over dit onderzoek. Ouders van kinderen jonger dan zestien jaar kunnen contact opnemen met het CBS als ze geen toestemming willen verlenen voor deelname aan het onderzoek, door tijdens kantooruren te bellen naar het kantoor van het CBS via telefoonnummer +599 717 8676. Dit kan ook via een e-mail naar caribischnederland@CBS.nl. Het CBS bedankt via het persbericht op voorhand alle ouders en leerlingen voor hun medewerking en deelname aan dit onderzoek.

Virtuele vakantiebeurs voor Surinaamse markt

WILLEMSTAD — Het Curaçaose toeristenbureau CTB organiseerde onlangs de zevende editie van de Curaçao InfoMart. Dit keer was de virtuele vakantiebeurs gericht op Suriname.

Consumenten, reisagenten, touroperators, ondernemers en reisliefebbers werden uitgenodigd om de virtuele beurs te bezoeken en informatie te krijgen over alles wat Curaçao te bieden heeft. Alle deelnemers ontvingen bij een van de deelnemende accommodaties een coupon voor een gratis overnachting. Tegelijkertijd konden Surinaamse bedrijven in contact komen met Curaçaose ondernemingen om te netwerken tijdens de virtuele handelsmissie. Zo’n twintig bedrijven namen aan deze handelsmissie deel. Verschillende sectoren waren vertegenwoordigd, zoals IT, bouw, marketing en communicatie, de creatieve sector en de Vrije Zone. De timing van de InfoMart was volgens CTB-directeur Paul Pennicook perfect,

gezien het feit dat de reisbeperkingen voor reizigers uit Suriname sinds gisteren zijn opgeheven. Volgens CTB droeg deze virtuele beurs ongetwijfeld bij aan de promotie van Curaçao als toeristische bestem-

ming. Ook het aanhalen van de commerciële banden ziet het CTB als een succes. De InfoMart werd georganiseerd in nauwe samenwerking met het ministerie van Economische Ontwikkeling.

Crowdfunding voor feestverlichting Philipsburg

PHILIPSBURG — De Philipsburg Promotional Board (PPB) hoopt een bedrag van 25.000 dollar op te halen via crowdfundingplatform GoFundMe om de hoofdstad van Sint Maarten voor de komende feestdagen te verlichten en het land, dat gegrepen is door de effecten van de coronapandemie van de afgelopen maanden, op te vrolijken.

PPB-voorzitter Valentin Davis zei dat, omdat de private en publieke sector het financieel zwaar hebben, de PPB besloot online te gaan om het geld in te zamelen dat nodig is voor het project. In 2018 richtte het Philipsburg Alive After Five - Christmas Deco Committee op, een project als onderdeel van het terugbrengen van het nachtleven naar de hoofdstad van het eiland, door kerstversiering te installeren om de spirit van de bewoners op te vrolijken na orkaan Irma. Het doel van het bestuur was, en is nog steeds, om verschillende attracties te creëren die bewoners en toeristen zullen motiveren om regelmatig het centrum van Philipsburg te bezoeken, het winkelen in de namiddag aan te moedigen, te dineren in de restaurants en bars en te gokken in de casino's. De nieuwe fundraising is bedoeld voor het beheren, onderhouden en installeren van kerstversiering voor 2020.

Feestverlichting in Philipsburg (archieffoto)

Verkiezingen Sint Eustatius: We doen niet mee voor de show

ORANJESTAD — “Opvallend dit keer is dat we sinds een hele lange tijd weer twee vrouwelijke lijsttrekkers hebben”, zegt Urisha Blake, docent en bekende blogger op Sint Eustatius. “De vraag is echter, hebben ze straks ook écht wat te zeggen. Want de politiek hier is vooral gedomineerd geweest door mannen.”

2102 Statianen (totaal aantal inwoners: 3383) mogen vandaag hun stem uitbrengen voor een nieuwe Eilandsraad voor de komende tweeënhalf jaar. Dat schrijven Sharina Henriquez en Urisha Blake in een reportage voor *Caribisch Netwerk*. In eerste instantie leek er weinig animo, zegt Blake. “Veel mensen dachten: we gaan niet stemmen want de nieuwe Eilandsraad heeft straks toch niets te zeggen over het bestuur.” Maar volgens haar is dat inmiddels veranderd. Ook omdat de grote partijen zoals PLP zich hebben gerealiseerd dat ze straks in de Eilandsraad meer macht hebben dan ze eerst dachten. “Oude partijprominenten als Franklin Brown roepen nog steeds op om niet te stemmen. Maar Rechelline (Leerdam, lijsttrekker PLP) heeft gezegd dat zij en ook anderen in haar partij van gedachten zijn veranderd. Dus nu hoor ik van steeds meer Statianen dat ze toch gaan stemmen. Zo van: *something is better than nothing at all.*”

Transparantie

In een interview met Blake zegt Leerdam dat de reden om aan deze verkiezingen toch mee te doen, in eerste instantie ‘meer transparantie voor het volk’ was. “De afgelopen twee jaar onder Franco (de vorige door Nederland aangestelde regeringscommissaris, red.) kregen we geen enkele informatie. Dus we zeiden: we willen nu wel aan tafel (in de Eilandsraad) zodat we tenminste uit eerste hand informatie gaan krijgen en zo de samenleving wel de transparantie kunnen geven over wat er allemaal wordt besloten.” Maar nu blijkt dat de nieuw verkozen Eilandsraad meer bevoegdheden krijgt, is de partij helemaal overstag. “We

hebben met Van Rij gesproken (huidige regeringscommissaris, red.) en begrepen dat we in deze fase als Eilandsraad moties mogen indienen. Ik dacht toen: wow, dat is interessant! En we hebben ook vragenrecht, interpellatierecht. Dus we kunnen het bestuur straks weer verantwoordelijk gaan houden.” En het verantwoordelijk houden van politici maar ook bestuurders, is voor een democratie het belangrijkste, vindt Leerdam.

Geen volledige democratie

De Eilandsraad bestaande uit vijf zetels kan na vandaag voor het eerst, sinds het Nederlandse ingrijpen twee jaar geleden, het lokale bestuur grotendeels weer controleren. Dat bestuur blijft voorlopig nog wel bestaan uit een (door Nederland aangestelde) regeringscommissaris, in plaats van lokaal gekozen gedeputeerden en een gezaghebber. Dus Sint Eustatius heeft na deze verkiezingen nog steeds geen volledige democratie. Aan de verkiezingen doen drie partijen mee: Democratische Partij (DP), Progressieve Labour Party (PLP) en United People's Coalition (UPC) met in totaal 26 kandidaten. Volgens Blake is dus bij deze verkiezingen opvallend dat vrouwen hoog, op kiesbare posities, staan; bij de twee grootste partijen zijn vrouwen zelfs lijsttrekker.

Zoals bij DP met twaalf kandidaten op de lijst. Maar Raquel Spanner-Carty, nummer vijf op deze lijst, is hiervan niet onder de indruk. “Ik zag nooit het verschil. Omdat ik het er allemaal wordt besloten.” Maar nu blijkt dat de nieuw verkozen Eilandsraad meer bevoegdheden krijgt, is de partij helemaal overstag. “We

Foto: Urisha Blake/NTR

Foto: Urisha Blake/NTR

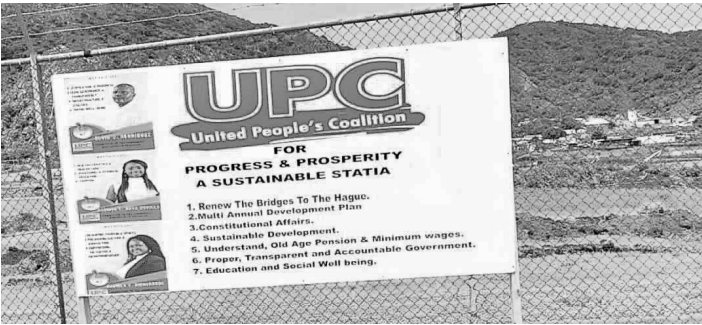

Foto: UPC

tafel brengen, is multitasking. We doen dat zo goed, zo goed.”

Niet voor de show

Rechelline Leerdam is lijsttrekker van PLP, met elf kandidaten. De partij is altijd getrokken door mannen, de afgelopen twintig jaar door Clyde van Putten. Van Putten trok zich eerder publiekelijk terug als leider, maar staat nog steeds als prominente lijstduwer op nummer elf. “Het idee daarbuiten is inderdaad dat, hoewel ik frontrun-

ner ben, meneer Van Putten straks het leiderschap weer overneemt. Dat is niet het geval. Het zal even duren voordat iedereen is gewend, speciaal voor de PLP want we hadden hem twintig jaar als leider. Maar na verloop van tijd zullen mensen zich realiseren dat er echt een nieuw leiderschap is. En zien ze dat ik er niet voor de show zit”, aldus Leerdam.

Empowerment

De kleinste partij UPC met drie kandidaten heeft op nummer twee Carmen Nova staan en zij zegt over vrouwelijke politici: “Ik wil empowerment van vrouwen ter tafel brengen. Vrouwen aanmoedigen dat je alles kan doen, alles mogelijk is als je dat wil.” Ze is het er niet mee eens dat vrouwelijke politici een minder belangrijke rol spelen in de besluitvorming. “In onze partij hebben we dat niet. Iedereen is gelijk. Misschien dat sommigen meer ervaring hebben in de politieke arena. Maar dat wil niet zeggen dat er geen zware verantwoordelijkheden naar ons gedeeld worden omdat we een mannelijke leider hebben.”

‘Combinatielijsten maken meer kans’

WILLEMSTAD — Zoals het er nu naar uitziet, doen er 24 politieke partijen mee aan de voorinschrijving in januari, voor de verkiezingen van maart. Maar hoe gaat de Electorale Raad de voorinschrijving coördineren in deze periode van Covid-19 maatregelen? Het beste is dat de kleine partijen zich verenigen in ten minste blokken van drie, om zo de kans op een zetel te vergroten.

Dat stelt Robert de Jesus, voorzitter van de Partido Kooperativista i Patriótiko (PKP), de partij die voor de vierde achtereenvolgende keer een poging doet om deel te nemen aan de verkiezingen

in maart. De partijen die geen zetel in het parlement hebben, zoals de PKP, moeten bij deze voorinschrijving 2000 gulden betalen. Volgens De Jesus is dat nog steeds een discrimine-

rende en antidemocratische maatregel. Ook moeten ze eerst minimaal 1000 handtekeningen binnenhalen, om zich in te mogen schrijven voor deelname aan de officiële verkiezingen volgend jaar. Voor het verzamelen daarvan hebben de partijen drie dagen de tijd. Dat betekent dat vertegenwoordigers van zeker achttien partijen deze dagen op de been zijn om de handtekeningen te verzamelen. En dat brengt zeker situaties met

zich mee van ongewenste agglomeraties, stelt De Jesus.

Combinatie

Het beste is dat nieuwe partijen zich verenigen in combinatielijsten, iets wat De Jesus de afgelopen drie verkiezingen heeft geprobeerd. Ook stelt hij voor dat het bedrag van 2000 gulden in drie delen betaald kan worden. Want als de nieuwe partijen zich niet verenigen, dan heeft dat alleen maar nadelen voor de bevolking.

“Iedereen blijft op zijn eigen troon zitten en wil nummer één op de lijst van zijn partij staan, wat betekent dat dit belangrijker is dan het belang van Curaçao en de bevolking.” Bovendien hebben ze dan minder kans om door de voorinschrijving in januari te komen en is al het werk van de fundraisings, het uit eigen zak bekostigen, het lopen door de wijken overdag en 's avonds om handtekeningen op te halen, voor niets geweest, zegt

De Jesus. De ervaringen uit het verleden wijzen uit dat maar weinig kleine partijen door de voorverkiezingen komen en als dat toch gebeurt, dan halen ze geen zetel bij de verkiezingen zelf. Al die stemmen gaan naar de grotere partijen. De Jesus vraagt zich af of dat is wat de kiezers willen. Want als de kleine partijen zich niet willen verenigen, dan volgt de rekening vanzelf na de (voor)verkiezingen, zo voorspelt De Jesus.

Euro

In het rood

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen stonden vandaag in het rood. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,7 procent lager op 559,85 punten. De MidKap daalde 0,4 procent tot 832,88 punten. De beursgraadmeters in Londen, Frankfurt en Parijs raakten tot 1,3 procent kwijt. Randstad was de grote winnaar bij de hoofdfondsen, met een plus van bijna 7 procent. De uitzendreus liet in het derde kwartaal verder herstel zien, na de eerdere flinke klap van de coronacrisis. Het concern, dat erg gevoelig is voor de stand van de economie, zette wel beduidend lagere resultaten in de boeken dan een jaar geleden, maar presteerde beter dan analisten hadden verwacht. Biotechnoloog Galapagos kampte met een verkoopadvies van Goldman Sachs en sloot de rij met een min van 6,8 procent. De euro was 1,1844 dollar waard, tegenover 1,1827 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie werd 1,6 procent goedkoper op 41,05 dollar. Brentolie kostte 1,4 procent minder op 42,55 dollar per vat.

Tokio

Licht hoger

TOKIO — De Japanse aandelenbeurs is vandaag licht hoger geëindigd. De Nikkei in Tokio sloot 0,3 procent in de plus op 23.639,46 punten. Het Japanse doe-het-zelf-bedrijf Shimachu maakte een koerssprong van meer dan 14 procent nadat meubelenverkoop Nitori Holdings liet weten mogelijk een bod uit te brengen op het bedrijf. ANA Holdings won bijna 2 procent. Volgens Kyodo News zal de door de coronacrisis getroffen luchtvaartmaatschappij naar verwachting in het lopende boekjaar een miljardenverlies lijden. Takara Bio dikte ruim 5 procent aan dankzij een verhoging van de winstverwachting door het Japanse biotechnologiebedrijf. In Shanghai noteerde de hoofdfindex tussentijds 0,5 procent in de min en de Hang Seng-index in Hongkong kreeg er 0,8 procent bij. Cathay Pacific steeg 3,5 procent in Hongkong. De luchtvaartmaatschappij schrapte duizenden banen door de coronacrisis. Ook verdwijnt de vooral in Azië actieve maatschappij Cathay Dragon. De Kospi in Seoul won 0,2 procent en de Australische All Ordinaries in Sydney klom 0,1 procent.

Wall Street

Vlak

NEW YORK — De graadmeters in New York bleven vandaag kort na de openingsbel dicht bij de slotstanden van gisteren. De leidende Dow Jonesindex verloor 0,1 procent tot 28.289 punten. De brede S&P 500 steeg 0,1 procent tot 3445 punten en techgraadmeter Nasdaq kreeg er 0,3 procent bij op 11.561 punten. Beleggers op Wall Street blijven in afwachting van een akkoord in Washington over een nieuw coronasteunpakket voor de Amerikaanse economie. Gisteren was er nieuw overleg tussen Nancy Pelosi, de Democratische voorzitter van het Huis van Afgevaardigden, en minister van Financiën Steven Mnuchin over zo'n steunpakket. De partijen lijken elkaar te naderen. Vandaag wordt het overleg voortgezet. Snap won dik 24 procent aan beurswaarde. Twitter, Facebook en digitaal prikbord Pinterest stonden ook bij de winnaars. Netflix verloor bijna 6 procent. Het concern trok afgelopen kwartaal 2,2 miljoen nieuwe abonnees. Dat waren er veel minder dan de eerste twee periodes van dit jaar. Ook de winstijfers van Netflix vielen tegen.

Jumbo-familie Van Eerd dicht bij overname Hema

Foto: Shutterstock

AMSTERDAM — Jumbo-familie Van Eerd en investeerder Parcom willen winkelketen Hema overnemen. Ze hebben hierover al een voorwaardelijke deal gesloten met de obligatiehouders van Hema. Die obligatiehouders strijken bij de transactie naar verwachting zo'n 440 miljoen euro op.

De familie achter supermarktketen Jumbo zet de stap via investeringsvehikel Mississippi Ventures. De partijen hebben acht weken de tijd om exclusief boekenonderzoek uit te voeren. Ook moet de bankfinanciering nog geregeld worden, voordat de verkoop afgerond kan worden. De familie Van Eerd zou dan 50 procent van de aandelen in handen krijgen en Parcom de andere helft. Hema-topman Tjeerd Jegen, die onder de nieuwe eigenaars zal aan blijven, spreekt van een 'belangrijke volgende stap voor Hema'. Volgens

hem kunnen de beoogde kopers een 'stabiele operationele basis' creëren voor de strategische plannen van de keten. De Jumbo-familie en Parcom hebben in de onderhandelingen al aangegeven zich betrokken te voelen bij het Hema-merk. Dat Hema straks bij de familie Van Eerd wordt ondergebracht en niet bij Jumbo zelf, is overigens een bewuste keuze. Op die manier kan Jumbo zich goed blijven richten op de eigen strategische agenda en die van restaurantketen La Place, laat Jumbo weten. Als de beoogde

Hema-deal doorgaat, ligt het wel voor de hand dat er in de toekomst nauwer samengewerkt zal worden tussen Jumbo en Hema. Hema kwam eerder dit jaar in bezit van de obligatiehouders in ruil voor het verlagen van de schuld. Daardoor verloor miljardair Marcel Boekhoorn de zeggenschap over de winkelketen. Sindsdien werd er gezocht naar mogelijke kopers.

Het uit 1926 stammende Hema gaat al lange tijd gebukt onder financiële zorgen. Die ontstonden in 2007 toen de Britse investeerder Lion Capital de winkelketen kocht en het bedrijf daar zelf voor liet betalen. Die hoge schuldenlast was houdbaar in goede tijden, maar met de coronacrisis werden de

problemen te groot. Na de overname door Boekhoorn werd er niet genoeg aan het terugbrengen van de schulden gedaan.

Jumbo en Hema zijn bepaald geen vreemden van elkaar. Ze sloten eind vorig jaar al een commerciële samenwerking. De grootgrutter uit Veghel nam onder meer Hema-winkels in grote steden over. Ook liggen er inmiddels producten uit het Hema-assortiment bij Jumbo in de schappen. Parcom is een Nederlandse investeerder die bedrijven naar eigen zeggen wil helpen met het waarmaken van ambities. Ook telecomaanbieder Simpel komt uit de portefeuille van de firma. Dat bedrijf wordt juist overgenomen door het grotere T-Mobile Nederland.

Topman Rotterdamse haven optimistisch over opleving handel

ROTTERDAM — De overslag in de Rotterdamse haven lag afgelopen kwartaal vanwege de coronacrisis beduidend lager dan een jaar geleden. Maar topman Allard Castelein van het Havenbedrijf Rotterdam is 'optimistisch over de wederopleving van internationale handelstromen en over de veerkracht van de economie'.

De overslag in de haven kwam in de voorbije periode uit op 103,4 miljoen ton. Tot en met het derde kwartaal bedroeg de overslag 322,3 miljoen ton. Dat is nog altijd bijna 9 procent minder dan dezelfde periode vorig jaar. De daling betrof vooral de overslag van ruwe olie, ijzererts, kolen en olieproducten. Bij zogeheten agribulk, zoals granen en zaden, was juist sprake van een toename omdat er hiervan meer werd geïmporteerd.

In de voor Rotterdam belangrijke containeroverslag bleef de afname beperkt, tot een min van dik 2 procent over de eerste negen maanden. Hierbij speelt mee dat

de vraag naar goederen in Europa harder is gedaald dan in China. Daardoor is vooral de import vanuit Azië teruggevallen, maar is de export naar Azië juist gestegen. De haven profiteerde er verder van dat bedrijven al weer extra voorraden aan het aanleggen zijn met het oog op het aflopen van de overgangstermijn voor de brexit op 31 december dit jaar. In de zomer was al duidelijk dat de overslagvolumes minder ongunstig uitpaktten dan eerder werd gevreesd. Maar Castelein vindt het nu nog te vroeg 'om te concluderen dat we economisch gezien uit het dal zijn'. Hij geeft aan dat het tempo van het herstel mede afhankelijk is van de verdere ontwikkelingen rondom de virusuitbraak. Om zo snel mogelijk uit het economische dal te raken en tegelijk de haven te verduurzamen, stelt het Havenbedrijf voor om een aantal investeringsprojecten te versnellen. Dit kan volgens Castelein duizenden structurele banen creëren, miljarden bijdragen aan de Nederlandse economie en de CO2-uitstoot flink terugbrengen.

Opleving advertentiemarkt doet Snap goed

SANTA MONICA — Snap heeft in het derde kwartaal meer omzet behaald dan analisten hadden verwacht. De onderneming, bekend van sociale medianetwerk Snapchat, profiteerde van het weer aantrekken van de markt voor onlineadvertenties.

Ook keken gebruikers nog altijd vaker en langer naar hun telefoon nu de coronapandemie voortduurt. Het aantal dagelijks actieve gebruikers lag op 249 miljoen, bijna een vijfde meer dan vorig jaar. De omzet was met 678,7 miljoen dollar ruim de helft

hoger dan vorig jaar in het derde kwartaal. Snap wist onder de streep nog altijd geen winst te boeken. Het verlies bedroeg 199,9 miljoen euro, wat wel 12 procent minder was dan in 2019. Het aangepaste bedrijfsresultaat (ebitda) was wel positief: 56,3 miljoen dollar.

Topman Evan Spiegel liet weten dat Snap blijft investeren in het aantrekkelijker maken van zijn producten. Onder meer augmented reality (AR) speelt daarbij een rol. Dat wordt sneller gemeengoed dan Spiegel en de zijnen hadden verwacht.

Minder nieuwe abonnees voor Netflix

LOS GATOS — In het derde kwartaal heeft videostreamingdienst Netflix 2,2 miljoen nieuwe abonnees getrokken. Dat waren er aanzienlijk minder dan de eerste twee periodes toen door het coronavirus veel mensen hun heil zochten bij de dienst toen andere vormen van entertainment zoals bioscopen, concerten en theaters wegvielen. Netflix had al gewaarschuwd dat de grote toestroom niet aan kon blijven houden.

Desondanks werden in de eerste negen maanden van dit jaar al meer mensen abonnee van Netflix dan heel vorig jaar: 28,1 miljoen tegen 27,8 miljoen. Het totaal aantal betaalde abonnementen bij Netflix lag 23,3 procent hoger dan een jaar eerder.

De omzet was ruim 22 procent hoger dan een jaar eerder op 6,4 miljard dollar. De nettowinst steeg naar 790 miljoen dollar. Voor het lopende kwartaal voorspelt Netflix dat er 6 miljoen nieuwe abonnees bijkomen. Het bedrijf verwacht dat de toename van de klanten volgend jaar weer een normale groei laat zien, mits de wereld weer hersteld is van de coronapandemie.

De afgelopen maanden heeft Netflix weer meer producties kunnen opnemen. Onder meer de nieuwe seizoenen van 'Stranger Things' en 'The Witcher' worden weer gedraaid. Afgelopen kwartaal waren films als 'The Old Guard' met Charlize Theron en 'Enola Holmes' met Millie Bobby Brown als het zusje van speurneus Sherlock Holmes populair.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	21-Oct				21-Oct		
DOW JONES	28.320.39	0.04%	AEX	557.40	-1.17%		
S&P 500 INDEX	3.448.13	0.15%	ARCELORMITTAL	12.33	0.13%		
NASDAQ	11.534.44	0.16%	AEGON NV	2.46	0.20%		
AMAZON.COM INC	3.181.88	-1.09%	KONINKLIJKE AHOL	24.73	-0.84%		
APPLE INC	117.77	0.22%	AKZO NOBEL	88.60	-0.83%		
BAIDU INC-SP ADR	133.33	2.50%	ASML HOLDING NV	324.50	-0.51%		
BERKSHIRE HATH-B	210.39	0.16%	DSM (KONIN)	142.25	-0.45%		
BOEING CO THE	165.66	-0.94%	HAL TRUST	111.20	-0.89%		
CITIGROUP INC	43.42	-0.23%	HEINEKEN NV	78.16	-1.44%		
COCA-COLA CO	49.90	-0.70%	ING GROEP NV	6.41	-0.67%		
COSTCO WHOLESALE	378.34	0.01%	KPN (KONIN) NV	2.33	-1.15%		
WALT DISNEY CO	126.66	1.37%	KONINKLIJKE PHIL	42.10	-2.57%		
3D SYSTEMS CORP	7.42	3.85%	RANDSTAD NV	49.50	6.18%		
EBAY INC	53.37	-1.53%	ROYAL DUTCH SHA	10.53	-1.79%		
FACEBOOK INC-A	281.25	5.12%	TOYOTOM NV	6.03	-2.27%		
GENERAL ELECTRIC	7.40	0.75%	TOTAL SE	27.78	-1.61%		
ALPHABET INC-A	1.555.39	2.87%	UNILEVER NV	51.46	-1.42%		
HP INC	19.32	-0.28%	W.P. STEWART HOL	643.47	0.95%		
HOME DEPOT INC	284.81	-0.43%	SCOTIA FUNDS		20-Oct		
INTEL CORP	53.65	0.41%	MONEY MARKET	13.5975	0.00%		
JOHNSON&JOHNSON	144.59	0.03%	US DOLLAR BOND	3.0027	-0.06%		
MICROSOFT CORP	215.09	0.20%	GLOBAL EQUITY	3.1146	0.32%		
PROCTER & GAMBLE	143.77	0.91%	US EQUITY	17.9385	0.24%		
ROYAL DUTCH-ADR	24.97	-1.38%	CANADIAN EQUITY	2.7134	0.04%		
STARBUCKS CORP	88.65	0.16%	FUNDS		20-Oct		
TWITTER INC	49.79	7.41%	BSF DEFENSIVE	120.54	-0.24%		
WALMART INC	144.52	0.43%	BSF CONSERVATIVE	109.70	-0.38%		
EXCHANGE TRADED FUND		21-Oct	BSF MODERATE	134.96	-0.58%		
ALERIAN MLP - AMLP	21.68	-0.28%	BSF AGGRESSIVE	152.12	-0.83%		
ISH GBL HY BD - GHYG	48.67	0.24%	BGF MULTI ASSET INC	9.74	-0.10%		
ISH IBIOXX HY BD - HYG	84.60	-0.04%	BGF GBL ALLOCATION	67.03	-0.37%		
ISH SELECT DIV - DIVY	85.90	0.01%	BGF USD CORE BOND	18.25	-0.11%		
ISH MSCI EMKT - EEM	46.16	0.50%	BGF FIX INC GBL OP	15.27	-0.07%		
ISH MSCI PAC - EPP	41.74	0.17%	BGF USD HI YIELD BND	36.23	-0.14%		
ISH RUSSELL - IWV	202.17	0.07%	CURRENCIES		21-Oct		
ISH S&P 500 - SPY	59.34	0.27%	YENUSD	104.5600	-0.96%		
ISH EUROPE - IEV	42.52	-0.70%	EURUSD	1.1872	0.38%		
INVERSCO QQQ TRUS	285.25	0.30%	CANUSD	1.3129	0.10%		
INVERSCO DB COMMO	13.34	-0.67%	GBPUSD	1.3147	1.60%		
SPDR S&P INT DIV-DWX	33.92	0.01%	COMMODITIES		21-Oct		
SPDR S&P MID 400	361.41	-0.02%	OIL WTI	40.39	-3.14%		
SPDR S&P 600 SMA	65.32	-0.16%	GOLD	1926.86	0.94%		
VANGUARD REIT - VNQ	79.77	-0.45%	SILVER	25.08	1.45%		
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	49.08	0.26%	WHEAT	632.00	0.80%		

Source Bloomberg

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Brussel: Succes eerste EU-obligaties effent pad voor meer

BRUSSEL — De Europese Commissie is 'zeer gelukkig met het succes van haar eerste uitgifte van euro-obligaties'. Volgens commissaris Johannes Hahn (Begroting) maakt dat succes 'de weg vrij voor verdere emissies', zei hij in Brussel. Voor de twee 'sociale' obligaties van samen 17 miljard euro werd voor 233 miljard euro door beleggers ingetekend, een veertienvoudige overtekening.

De eerste uitgifte is onderdeel van een tijdelijk EU-kredietprogramma om massale ont-slagen te voorkomen, Sure geheten. Vanwege de coronacrisis stemden de ministers

van Financiën er in mei voor het eerst mee in dat de Europese Commissie 100 miljard euro op de kapitaalmarkt zou ophalen. Daarmee kunnen lidstaten tijdelijke werkloos-

heidsuitkeringen en werktijdverkortingen door corona financieren. De eerste obligaties, met een omvang van 10 en 7 miljard euro en looptijden van respectievelijk tien en twintig jaar, zijn volgens Hahn 'excellent' ontvangen. Ze zijn het bewijs van de 'enorme belangstelling' voor gezamenlijk EU-schuld-papier en 'het vertrouwen in de Europese Unie als lening-nemer en uitgevende instel-

ling', aldus de Oostenrijker. Het opgehaalde geld wordt onder dezelfde gunstige voorwaarden doorgeleend aan geïnteresseerde lidstaten om de kosten van nationale regelingen vanaf 1 februari voor arbeidstijdverkorting te verlichten. Ook regelingen voor zelfstandigen en bepaalde coronamaatregelen op de werk-plek vallen onder Sure. Het initiatief kwam van het dage-lijks EU-bestuur zelf.

Digitale oogvermoeidheid

We kunnen er niets aan doen, we merken dat we dagelijks met onze ogen gericht zijn op de schermen van onze apparaten. Of het nu voor werk of plezier is, naar schatting is de gemiddelde schermtijd negen uur per dag. Kijk je meer dan vier uur per dag naar een beeldscherm? Dan is het mogelijk dat je aan digitale oogvermoeidheid lijdt. Maar wat is het en wat kunnen we eraan doen?

Gezondheidsrisico's als gevolg van langdurige blootstelling aan blauw licht-emissies van digitale apparaten blijven toenemen. Volgens een onderzoek dat in 2018 in het tijdschrift Clinical and Experimental Optometry werd gepubliceerd, meldde maar liefst 90 procent van de gebruikers van digitale apparaten dat ze symptomen van digitale oogvermoeidheid hebben ervaren.

De meest voorkomende symptomen van digitale oogvermoeidheid zijn:

- Verstoring van de slaap
- Hoofdpijn
- Wazig zien
- Droge ogen
- Nek- en schouderpijn

Wie loopt hier risico? Iedereen die een langere periode digitale apparaten gebruikt, loopt het risico om digitale oogvermoeidheid te ontwikkelen. Je bent kwetsbaarder voor digitale oogvermoeidheid als:

- Je jonger dan twintig jaar bent - aangezien de ogen nog in ontwikkeling zijn
- Je ouder dan veertig jaar bent - omdat je ogen minder flexibel worden
- Je bestaande oogproblemen hebt die niet worden verholpen
- Je geen periodieke pauze bij het gebruik van digitale schermen neemt

Dus wat kun je hieraan doen? Hier zijn enkele tips om symptomen van digitale oogvermoeidheid te helpen voorkomen:

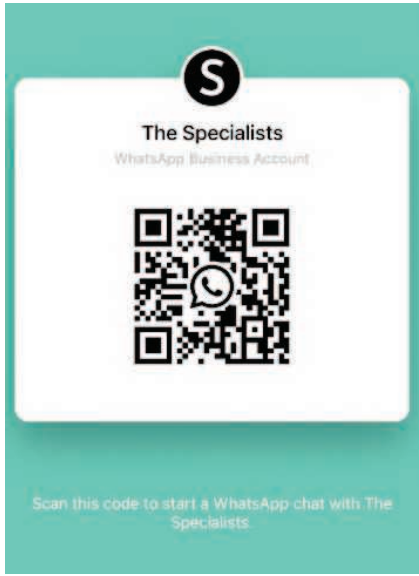
1. Minimaliseer uw schermtijd
2. Pas de helderheid van het scherm aan of installeer een blauwlichtfilter-app
3. Laat je ogen jaarlijks controleren door een professionele optometrist

De jaarlijkse UV-blootstelling bij een kind is drie keer hoger dan die van een volwassene. Wetenschappers zien dat de jongere generatie een hoog risico loopt op oogbeschadiging bij het gebruik van digitale apparaten. Leer je kind het belang van oogzorg door deze tips op te volgen:

1. Minimaliseer de schermtijd. Stel elke twintig minuten een timer in om pauze te nemen.
2. Pas de helderheid van het scherm aan of installeer een blauwlichtfilter-app zoals Twilight of Night Owl.
3. Speel meer buiten! Zonlicht helpt om dopamine voor de ogen aan te maken, wat goed is voor de natuurlijke ontwikkeling van de oogbol.
4. Laat de ogen jaarlijks controleren. Kinderogen blijven zich ontwikkelen tot achttien jaar. Daarom is het belangrijk om de ogen van een kind jaarlijks te laten controleren.

Herkent u enkele van de symptomen van digitale oogvermoeidheid? Het is misschien een goed idee om de ogen te laten controleren. Neem vandaag nog contact met ons op voor een compleet oogonderzoek door een van onze professionals.

Neem contact met ons op voor een afspraak via Social Media of bel 290-2020 of WhatsApp 640-2020.

Het weer

DONDERDAG 22 OCT 2020			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 26 en 37 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
32°	37°	26 km/u	25%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:31	18:18	10 v/d 10	
DONDERDAG			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 24 en 37 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
28°	33°	24 km/u	12%
Maansopgang	Maansondergang		
12:22	00:01		

Huisartsen

Dienstdoende huisartsen
Woensdag 21 Okt 2020

Huisarts nachtdienst - Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580	Dienstdoende apotheken Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica Seroe Preto 640-8443 Ext.401
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas Dr. Ramautar	Apotheek nachtdienst Oranjestad Botica Kibrahacha 583-4908

Oplossing sudoku 21 oktober

8	1	3	7	2	9	5	4	6
2	4	6	1	3	5	7	8	9
5	9	7	4	8	6	3	1	2
6	7	2	9	1	8	4	5	3
1	5	8	6	4	3	2	9	7
4	3	9	5	7	2	1	6	8
3	2	4	8	9	1	6	7	5
7	8	5	2	6	4	9	3	1
9	6	1	3	5	7	8	2	4

THE SPECIALISTS

Caya Belico Croes 222
Oranjestad, Aruba

(297) 290 2020

(297) 640 2020

hello@thespecialists-aruba.com

www.thespecialists-aruba.com

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	— San Nicolaas —		— Mortuariums —	
Brandweer	911	Ambulance	584-5050	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	Centro Medico	524-8833	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	BGD San Nicolaas	527-2782	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Serlimar	584-5080	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— Botica —		— Stichtingen —	
Tipline Politie	11141	4 Centro Medico	584-5794	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ziekenhuis	527-4000	Aloë	584-4606	(FADA)	583-2999
Dierenarts	585-0400	Central	585-1965	Fundacion Respetami	582-4433
Elmar centraal	523-7100	Dakota	588-7364	Zwanger? Fundacion	
Elmar storing	523-7147	Del Pueblo	582-1253	CIZKA	583-0331
WEB Aruba	525-4600	Eagle	640-8443 ext 101	Fundacion Diabetico	592-4321
SETAR	582-2116	Kibrahacha	583-4908	Arubano	566-5045
Taxi (TAS)	587-5900	Maria	6408443 ext 301	Twelve Step Meeting	
Taxi (ATT&T)	582-2010	Noord	6408443 ext 201	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (PTS)	588-0035	Oduber	582-1780	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (Diamond)	587-2300	Paradera	588-6638	Prohimo	564-8849
Kankerbestrijding	582-0412	San Lucas	584-5119	NA Acceptance Group	565-7500
Stichting SAMBA	582-0903	San Nicolaas	584-8186	Fundacion Centro	
		Santa Anna	586-8181	Ecologico Aruba	562-8984
		Santa Cruz	585-8028	Bureau Sostenemi Misbruik	
—Oranjestad—		Seroe Preto	6408443 ext 401	en mishandeling tegen	
Ambulance	582-1234	Trupiaal	583-8560	minderjarigen	588-1010
BGD Oranjestad	527-2782			Fundacion C.V.A. voorkomen	
Veterinaire Kliniek	582-1720			en zorg voor stroke	567-7004
Animal Shelter	582-1623				

BVN			
15:30	Sesamstraat	06:50	De Vooravond
15:45	Sesamstraat 10 voor...	07:40	NOS Journaal
15:55	Het Klokhuis	08:00	Weerbericht Europa/Afrika
16:10	De vloer op Jr	08:05	We houden vol
16:25	Blokken	08:15	Tussen Kunst en Kitsch
16:55	Thuis	09:00	Durf te vragen
17:20	EenVandaag	09:45	Op1
17:45	Dagelijkse Kost	10:40	Nieuwsuur
18:05	VRT Journaal	11:20	Weerbericht Amerika/Caribiën
18:50	De Vooravond		
19:40	NOS Journaal	11:25	De Kennis van Nu
20:00	Weerbericht Europa/Afrika	12:00	VRT Journaal
20:05	We houden vol	12:30	Vandaag
20:15	Tussen Kunst en Kitsch	13:25	De outsiders
21:00	Durf te vragen	14:05	NOS Journaal
21:45	Op1	14:20	BinnensteBuiten
22:40	Nieuwsuur	14:45	Tijd voor MAX
23:20	Weerbericht Amerika/Caribiën	15:30	Sesamstraat
		15:45	Het Klokhuis
23:25	De Kennis van Nu	16:00	Taarten van Abel
		16:30	Blokken
		16:55	Thuis
donderdag 22 oktober		17:20	EenVandaag
00:00	VRT Journaal	17:45	Dagelijkse Kost
00:35	Vandaag	18:00	VRT Journaal
01:25	Volle Zalen	18:45	De Vooravond
02:00	NOS Journaal	19:35	NOS Journaal
02:20	BinnensteBuiten	20:00	Weerbericht Europa/Afrika
02:45	Tijd voor MAX	20:05	Beste Zangers
03:30	Sesamstraat	21:00	Op de man af
03:45	Sesamstraat 10 voor...	21:45	Op1
03:55	Het Klokhuis	22:40	Nieuwsuur
04:10	De vloer op Jr	23:20	Weerbericht Amerika/Caribiën
04:25	Blokken		
04:55	Thuis	23:25	Keuringsdienst van Waarde
05:20	EenVandaag	23:50	Iedereen beroemd
05:45	Dagelijkse Kost		
06:05	VRT Journaal		

COLOFON	
Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Topixs Aruba Production Raisa Montilla topixaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Weaver Jan Jager arubaredactie@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonnementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonnementaruba@amigoe.com
Amigoe op School: Rushilene Lejuez Lizayra Polak aosaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

Koningspaar door het stof in videoboodschap

DEN HAAG — Koning Willem-Alexander en koningin Máxima hebben in een videoboodschap aan het Nederlandse volk gezegd dat het ze pijn doet ‘uw vertrouwen in ons beschaamd te hebben’. Ze reageren daarmee op de grote ophef die ontstond toen ze vrijdag met hun dochters op vakantie gingen naar Griekenland. Het koningspaar besloot daarop de vakantie, enkele uren na aankomst, af te breken en terug te keren.

“Met spijt in het hart richt ik mij tot u. Onze reis naar Griekenland heeft bij heel veel Nederlanders hevige reacties opgeroepen. Het doet pijn uw vertrouwen in ons beschaamd te hebben”, zegt de koning in de korte video-opname. Hij benadrukt dat de reis binnen de coronavoorschriften paste, maar ‘het was heel onverstandig om geen rekening te houden met de inwerking van de nieuwe beperkingen op onze samenleving’.

Volgens Willem-Alexander hebben Máxima en hij het besluit om terug te keren zelf genomen. “Vanuit het besef dat we niet hadden moeten gaan.” Ze zeggen hun best te hebben gedaan om binnen de grenzen van het coronabeleid ‘ruimte te

Foto: Shutterstock

vinden en er zoveel mogelijk te zijn voor iedereen die in onzekere tijden steun zoekt’.

Het koningspaar stelt dat het voor iedereen een moeilijke tijd is. “Een tijd van gemis, beperkingen en zorgen. Van angst, boosheid en onzekerheid ook. Wij hebben de aangrijpende verhalen gehoord in vele ontmoetingen, in persoon, en digitaal. Met u en met al die mensen die direct of indirect geraakt zijn, voelen wij ons verbonden.”

Ze blijven zich inzetten om

samen met de bevolking het coronavirus eronder te krijgen, zodat iedereen het gewone leven weer kan oppakken zodra dat kan. “Dat is nu het allerbelangrijkste en daar gaan wij mee door, naar ons beste kunnen. We zijn betrokken. Maar niet onfeilbaar.”

Het werd door velen onverstandig genoemd dat de koning vakantie ging vieren in Griekenland, terwijl de bevolking juist wordt opgeroepen zoveel mogelijk thuis te blijven in verband

met het indammen van de corona-uitbraak.

Prinses Amalia en prinses Alexia kwamen gisteren pas terug. Voor hen was er eerder geen ruimte in het vliegtuig, aldus de Rijksvoorlichtingsdienst.

‘Besluitvorming Dam-demonstratie was slordig’

AMSTERDAM — De besluitvorming voor en tijdens de antiracismedemonstratie op 1 juni op de Dam in Amsterdam was slordig. De Amsterdamse driehoek van burgemeester, politie en Openbaar Ministerie (OM) heeft niet als een overlegorgaan gefunctioneerd. Dat blijkt uit een onafhankelijk onderzoek dat burgemeester Femke Halsema heeft laten uitvoeren.

Op de demonstratie tijdens de coronacrisis kwamen meer dan tienduizend mensen af. In het onderzoek worden ‘faalfactoren’ besproken, die onder net andere omstandigheden tot een groter incident hadden kunnen leiden. “Ieder incident, iedere near miss, legt zwakke punten in de werkwijze bloot. De 1 juni-demonstratie is geen uitzondering”, schrijven de onderzoekers.

Zo stellen ze dat er sprake was van een slordig proces, omdat betrokkenen achteraf

moesten bediscussiëren hoe de besluitvorming over de handhaving is verlopen. “De demonstratie gaf aanleiding tot een mate van improvisatie op het bestuurlijke niveau die onnodig zou moeten zijn en die tot slordigheden leidde”, schrijven de onderzoekers. Ook het communiceren per WhatsApp zorgde voor onduidelijkheid over wie bij welk besluit betrokken was.

Verder werd de driehoek niet benut als een strategisch orgaan dat met elkaar mogelijke scenario's verkent. Zo namen de burgemeester en de politie tijdens de demonstratie enkele kritieke besluiten zonder advies van anderen in te winnen, terwijl zij niet de bevoegdheid hadden om te bepalen dat er niet gehandhaafd zou worden op de 1,5 meter. “Het OM heeft dit laten gebeuren”, aldus de onderzoekers.

Ze vinden dat er voortaan beter moet worden nagedacht over wat er eventueel

kan misgaan. De driehoek moet niet alleen afgaan op het *fingerspitzengefühl*, maar bijvoorbeeld checklists gebruiken. Ook moet besluitvorming niet meer via WhatsApp gebeuren.

Halsema is blij met het onderzoek. “Wij herkennen ons in het gepresenteerde feitenrelaas over de voorbereiding, het verloop van de demonstratie en de mediastorm die na afloop ontstond. Ook herkennen wij ons in de lessen en omarmen de aanbevelingen. Wij betreuren het dat er een gezondheidsrisico heeft kunnen ontstaan”, schrijft ze, mede namens de hoofdcommissaris van politie en de hoofdofficier van justitie aan de gemeenteraad.

Voortaan zal de driehoek zich beter laten informeren, ook bij ‘ogenschijnlijk laagrisico dan wel kleinschalige gebeurtenissen’. Verder gaat de driehoek beter samenwerken en afspraken maken over verbetering van de crisiscommunicatie.

Motie van wantrouwen tegen Spaanse premier Sánchez

Foto: Shutterstock

De Spaanse premier Pedro Sánchez.

MADRID — De rechts-populistische partij Vox heeft in het Spaanse parlement een motie van wantrouwen ingediend tegen premier Pedro Sánchez vanwege diens aanpak van de coronacrisis.

Het is de vijfde keer in de geschiedenis dat er in Spanje een motie van wantrouwen wordt ingediend sinds het land in de jaren zeventig een democratie werd.

Overigens is de motie naar verwachting kansloos. Vox-partijleider Santiago Abas-

cal lijkt met de motie er vooral op uit te zijn om zijn eigen partij in de kijker te spelen. De motie komt morgen in stemming.

Vox beschuldigt de regering van het opleggen van een ‘Boliviaans communisme’, een verwijzing naar een

negentiende-eeuwse Venezolaanse generaal die socialistische onafhankelijkheidsbewegingen leidde. Vox riep de regering ook op om haar ‘criminele’ aanpak van de uitbraak van het coronavirus te rechtvaardigen.

Spanje is een van de landen in Europa die het zwaarst is getroffen door de pandemie, met duizenden besmettingen en een reeks sterfgevallen in bejaardenhuizen.

7 personen voorgeleid om onthoofding Franse leraar

PARIJS — Zeven personen zijn vandaag voorgeleid aan een Franse anti-terrorismerechter in verband met het gerechtelijk onderzoek naar de onthoofding van een geschiedenisleraar, afgelopen vrijdag. De personen worden mogelijk aangeklaagd wegens betrokkenheid bij de moord op docent Samuel Paty (47). De dader, een achttienjarige Tsjetsjeense moslimextremist, werd door de politie doodgeschoten na zijn terreurdaad.

Onder de zeven personen zijn twee minderjarigen die ervan worden verdacht dat zij geld van de dader hebben aangenomen in ruil voor informatie over het slachtoffer.

Ook is een ouder van een leerling, die tot actie tegen

Paty had opgeroepen, aan de rechter voorgeleid. De islamistische activist Abdelhakim Sefrioui en drie vrienden van de dader worden ervan verdacht dat zij hem hebben vergezeld of begeleid bij de aankoop van een wapen. Negen andere per-

sonen werden gisteravond weer in vrijheid gesteld.

De dader, Abdoellakh Aboe-jedovitsj Anzorov, besloot Paty te vermoorden omdat de docent in een les over vrijheid van meningsuiting spotprenten van de islamitische profeet Mohammed had getoond. De moord in de Parijse voorstad Conflans-Sainte-Honorine heeft Frankrijk diep geschokt. President Emmanuel Macron kondigde gisteren naar aanleiding van de moord een harde aanpak van het moslimextremisme aan.

Nieuw record: 8764 positieve tests in een etmaal

BILTHOVEN — Tussen gisterochtend en vanochtend zijn 8764 nieuwe coronagevallen gemeld in Nederland bij het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Dat is een nieuw dagrecord. Gisteren meldde het gezondheidsinstituut 8175 positieve tests. Het waren er aanvankelijk 8182 maar dat is vandaag bijgesteld.

Het aantal door Covid-19 veroorzaakte sterfgevallen nam het afgelopen etmaal met 59 toe, het hoogste aantal in maanden. Dat be-

tekent niet dat al deze mensen de afgelopen 24 uur zijn overleden. Deze informatie wordt soms met wat vertraging doorgegeven aan het

RIVM. Gisteren meldden de onderzoekers dat 46 mensen recentelijk waren overleden aan het coronavirus.

Sinds het begin van de uitbraak zijn ruim 253.000 mensen in Nederland positief getest. In de afgelopen zeven dagen zijn meer dan 57.000 nieuwe besmettingen gemeld. Rotterdam-Rijnmond liet

een toename zien afgelopen etmaal van 947 nieuwe positieve tests. Amsterdam-Amstelland telde 882 nieuwe gevallen, gevolgd door de provincie Utrecht met 722 positieve tests.

Midden- en West-Brabant liet een toename zien van 696 positieve tests. Haaglanden volgde met 619 nieuwe gevallen.

Op Dag van de Doden

Overheid Mexico wil begraafplaatsen dicht

Foto: Shutterstock

Een traditioneel Dag van de Doden-altaar in Mexico.

MEXICO-STAD — Mexico wil dat begraafplaatsen worden gesloten in de aanloop naar Día de Muertos, de gedenk- en feestdagen die daar met Allerheiligen en Allerzielen worden gehouden. De autoriteiten vrezen dat honderdduizenden Mexicanen zich ondanks de coronapandemie naar de begraafplaatsen zullen begeven om hun overleden dierbaren te eren.

Het tweedaagse feest op 1 en 2 november is een mengeling van rooms-katholieke gedenkdagen en prekoloniale folklore. De oorspronkelijke bewoners van Mexico geloofden dat de doden eens per jaar terugkeren uit de onderwereld. Het is op de eerste dagen van november van

oudsher erg druk op de begraafplaatsen. Onderminister van Volksgezondheid Hugo López-Gatell zei te vrezen dat de begraafplaatsen ‘plaatsen met een hoog besmettingsrisico’ worden. “Het advies is om mensenmenigtes te mijden”, aldus López-Gatell. Een grote virusuitbraak na

een drukbezochte bruiloft in de noordelijke grensstad Mexicali eerder deze maand heeft de Mexicanen opnieuw herinnerd aan het volksgezondheidsrisico van grote bijeenkomsten. Meer dan honderd van de honderden aanwezigen liepen daar het uiterst besmettelijke longvirus op.

Het besluit om de begraafplaatsen te sluiten in aanloop naar de Dag van de Doden stuit op weerstand. “We gaan elk jaar naar mijn moeder toe”, zegt een 49-jarige vrouw uit de deelstaat

Tlaxcala. “Dit is de eerste keer sinds haar dood dat we niet gaan en dat is erg triest.” Een lokale overheid in die deelstaat besloot de begraafplaatsen toch niet te sluiten nadat inwoners woedend reageerden op de maatregel.

Mexico staat tiende op de lijst van landen met de meeste besmettingen en is het land met het drie na hoogste dodental. Volgens de officiële cijfers overleden tot dusver ruim 86.000 personen in Mexico aan de gevolgen van Covid-19.

Baby's krijgen veel microplasticdeeltjes binnen met flesvoeding

Foto: Shutterstock

Baby's die met een plastic fles worden gevoed kunnen dagelijks meer dan 1 miljoen stukjes microplastic binnenkrijgen. Hoe warmer het water (of een andere vloeistof) waarmee poedervoedsel wordt opgelost of de fles is gesteriliseerd, hoe meer microplastic er vrijkomt. Wetenschappers van het Trinity College Dublin hebben dat ontdekt. Zij benadrukken dat de mogelijke gezondheidseffecten onbekend zijn. Die moeten 'dringend' worden onderzocht en vastgesteld. De onderzoekers keken naar de blootstelling van kinderen van twaalf maanden aan microplastic in 48 landen en regio's, kijkend naar tien soorten flesjes. Hun bevindingen zijn gepubliceerd in het wetenschappelijke tijdschrift *Nature Food*. Flesjes van het veelgebruikte polypropyleen kunnen per liter tot 16 miljoen stukjes microplastic vrijgeven, en

zelfs biljoenen stukjes zogeheten nanoplastic. Gemiddeld krijgen baby's 1,58 miljoen deeltjes per dag binnen. De potentiële blootstelling is het hoogst in Australië, de VS en Europa. Dat komt vooral doordat moeders daar relatief weinig borstvoeding geven.

Bezorgde ouders krijgen onder meer het advies flesjes schoon te maken met koud gesteriliseerd water en melkpoeder te bereiden in een bakje dat niet van plastic is, en pas in het flesje te doen als het is afgekoeld. Het gebruik van een magnetron wordt afgeraden, evenals schudden met het flesje. Hoewel de effecten dus onbekend zijn, roepen de onderzoekers beleidsmakers op de richtlijnen aan te passen. "Het laatste wat we willen, is ouders ten onrechte alarmeren", aldus professor John Boland van de Ierse universiteit.

Weer minder vlinders, maar de grote vos is terug

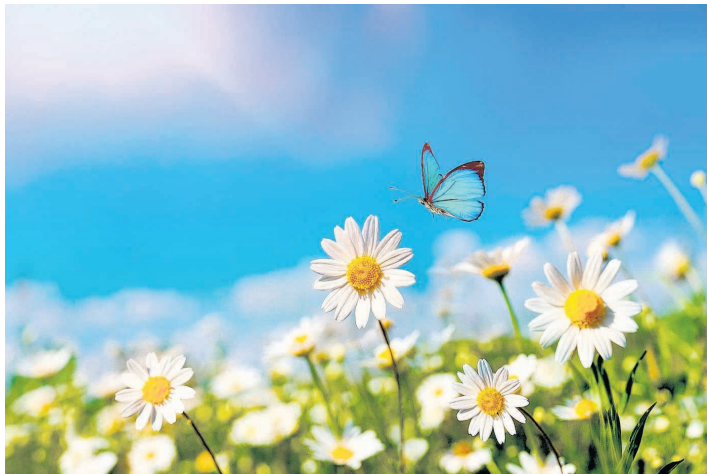

Foto: Shutterstock

Bij de vlindertelling in Nederland zijn dit jaar opnieuw minder vlinders geteld dan voorgaande jaren. Toch doet een aantal soorten het wel goed, meldt natuurnieuwssite *Nature Today*. Een daarvan is de grote vos, die na 25 jaar weer terug is in Nederland. De grote vos werd in het begin van de eeuw niet of nauwelijks gezien. Van 2012 tot 2014 was hij even terug, maar daarna was de opvallende vlinder met grote vleugels weer voor een paar jaar weg. Sinds 2018 lijkt de

grote vos definitief terug en dit jaar is hij verspreid over ruim 700 kilometer in Nederland waargenomen. De grote vos is vanaf maart actief en is dan het meest te zien op boomstammen of andere bijna kale plekken. De rupsen zijn vanaf april tot juni te vinden in loofbomen. Ook nu is de vlinder bij zonnige en niet te koude momenten nog te spotten. Een volwassen vlinder overwintert en kruipt tussen takkenbossen en houtstapels, waarna hij in het voorjaar weer tevoorschijn komt.

'Verloren vistuig schadelijkste soort afval voor zeedieren'

Foto: Shutterstock

Verloren vistuig, materiaal van vissersboten, is volgens een rapport van het Wereld Natuur Fonds (WNF) wereldwijd de meest dodelijke vorm van plasticafval voor zeedieren. WNF roept daarom de Verenigde Naties op actie te ondernemen tegen deze vorm van afval in zee. Een derde van alle zeezoogdieren en de helft van de zeevogels heeft last van plasticafval in de oceanen. De meest schadelijke vorm

van plastic blijkt nu van vissersboten af te komen. Het gaat om lijnen, netten en ander vismateriaal. "Vistuig is als een dodelijk, onzichtbaar roofdier dat decennialang zorgt voor een gruwelijke dood van zeldzame zeedieren", zegt de plasticexpert van WNF, Vincent Kneefel. De dieren, zoals zeehonden en dolfijnen, raken verstrengeld in de kluiten lijnen die in het water drijven en sterven daardoor. Een ander

Mensen

Zanger/gitarist Spencer Davis overleden

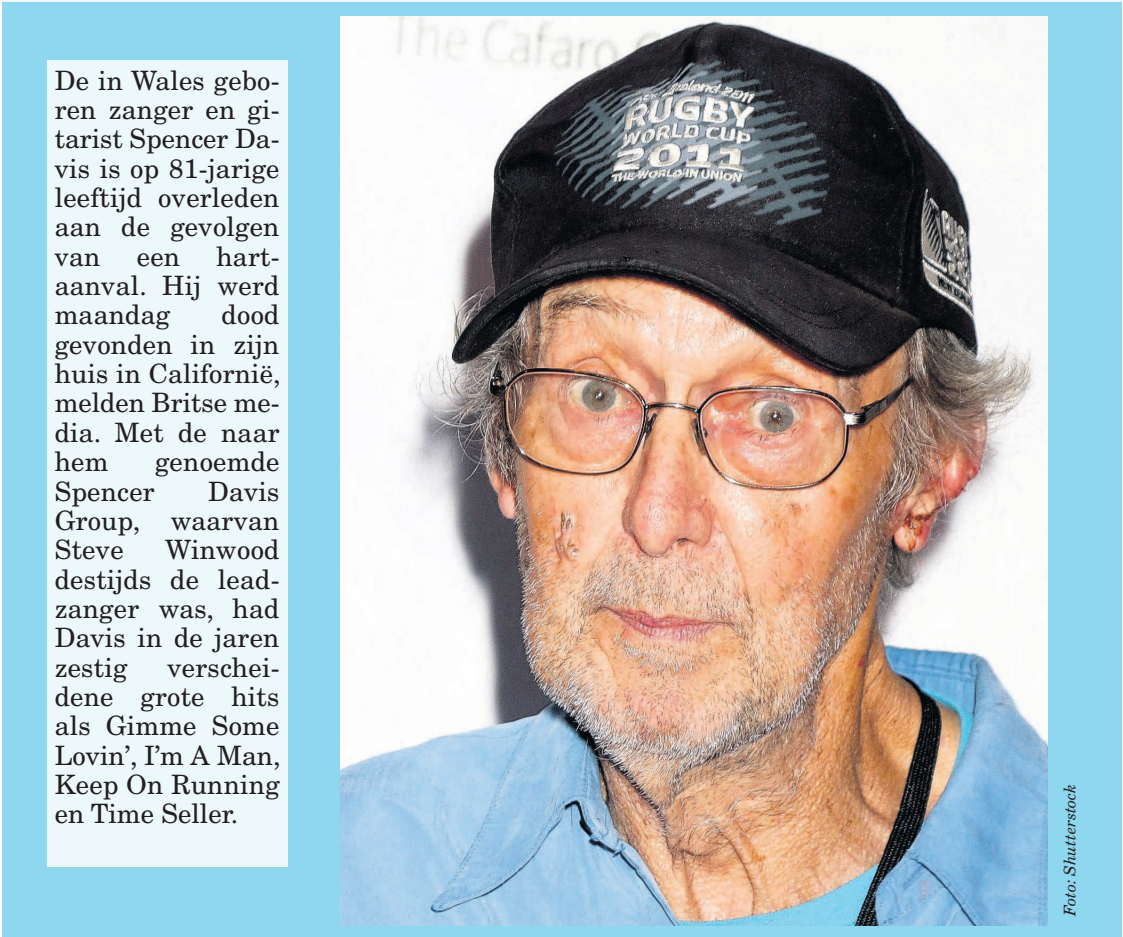

Foto: Shutterstock

De in Wales geboren zanger en gitarist Spencer Davis is op 81-jarige leeftijd overleden aan de gevolgen van een hartaanval. Hij werd maandag dood gevonden in zijn huis in Californië, melden Britse media. Met de naar hem genoemde Spencer Davis Group, waarvan Steve Winwood destijds de leadzanger was, had Davis in de jaren zestig verscheidene grote hits als Gimme Some Lovin', I'm A Man, Keep On Running en Time Seller.

Onderzoek met hulp van publiek naar schadelijke schildwants

Foto: Shutterstock

De Wageningen University & Research (WUR) roept de hulp in van het publiek om in kaart te brengen hoeveel schildwantsen er in Nederland zijn en waar ze zich be-

finden. De wants, een schadelijk insect, komt oorspronkelijk uit Azië en kan grote schade aan fruitgewassen veroorzaken. "Schildwantsen worden ook

wel stinkwantsen genoemd en dat is niet voor niets: ze kunnen een vies stinkende vloeistof afgeven. Die is voor mensen onschadelijk, maar om de penetrante geur niet aan de handen te krijgen, is het aan te bevelen om de wants niet direct aan te raken, maar hem met een potje of buisje te vangen", aldus de WUR. Twee jaar geleden werd in Limburg voor het eerst een exemplaar van de bruin-gemarmeerde schildwants (*Halyomorpha halys*) waargenomen. "Meeliftend met internationaal transport heeft het beestje zich in de afgelopen decennia over grote delen van Noord-Amerika en Europa verspreid." Het is volgens de universiteit nog moeilijk om precies te bepalen welke schade het insect in Nederland zal veroorzaken. In Noord-Italië bijvoorbeeld veroorzaakte de wants vorig jaar voor honderden miljoenen euro's schade aan peren, appels, kiwi's en perziken. Wie een bruin-gemarmeerde schildwants vindt, kan de onderzoekers helpen door foto's te maken van de bovenkant, onderkant en 'antennes' van het diertje en die naar de universiteit te sturen.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden?

Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar: o.v.v. "mensen".

Online inkijkje in werkkamer Harry Mulisch

Het Literatuurmuseum in Den Haag geeft met de online tentoonstelling De oneindige Mulisch een kijkje in de literaire nalatenschap van Harry Mulisch. De tiende sterfdag van de schrijver, op

30 oktober, vormde voor het museum de aanleiding om de spotlight op zijn leven en werk te richten. Op het online platform van het museum wordt de bezoeker rondgeleid door de werkkamer van Mulisch, die in 360 graden te bekijken is aan de hand van vier thema's: de mens, de schrijver, de Tweede Wereldoorlog en de alchemist. Alle boeken, prenten, beelden en voorwerpen in de kamer hebben iets te maken met zijn werk en sommige objecten komen er zelfs in voor. "Met De oneindige Mulisch brengen we een eerbetoon aan een van de grootste schrijvers die ons land ooit heeft gekend. Niet alleen bedoeld voor de liefhebbers van zijn werk, maar zeker ook om nieuwe generaties met hem te laten kennismaken", aldus Aad Meinderts, directeur van het Literatuurmuseum. De tiende sterfdag van Mulisch is ook aanleiding voor andere initiatieven. Zo verschijnen er drie nieuwe boeken over de schrijver en wordt de verhalenbundel Het Mirakel opnieuw uitgegeven. Verder verschijnt op 30 oktober de eerste aflevering van de podcastserie De Mulisch-tapes en is op 26 oktober op NPO2 de documentaire te zien die Coen Verbraak over Mulisch maakte.

Bemanningsleden Aeroflot smokkelden gestolen iPhones

Foto: Shutterstock

Ruim honderd bemanningsleden van de Russische luchtvaartmaatschappij Aeroflot komen de Verenigde Staten niet meer in omdat zij gestolen iPhones het land uitsmokkelden. Acht collega's zitten vast, melden Amerikaanse media. Van in totaal 113 Aeroflot-medewerkers is het visum voor de VS ingetrokken. In totaal zijn tien personen, onder wie

ook voormalige bemanningsleden, aangeklaagd voor het smokkelen van vooral gestolen iPhones, iPads en Apple horloges met een waarde van 50 miljoen dollar. De smokkelwaar was bedoeld voor Rusland. Sommige bemanningsleden namen op een vlucht voor honderdduizenden dollars aan spullen mee. Het onderzoek startte drie jaar geleden.

Dierenwelzijnsclubs: Paling nog onvoldoende bedwelmde voor slacht

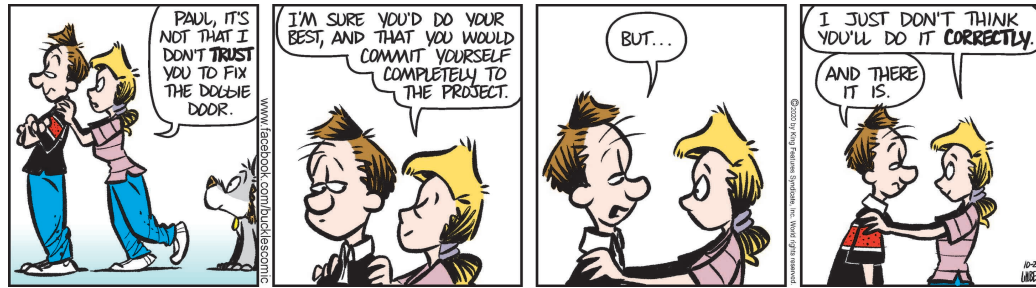
Foto: Shutterstock

Dierenwelzijnsorganisaties in Nederland slaan in een brief aan het kabinet alarm over kweekpalingen die nog steeds zonder verdoving zouden worden gedood. Verdoven is sinds enige tijd verplicht. De briefschrijvers verwijzen naar een stuk van de voedsel- en warenautoriteit NVWA waarin staat: "In 2019 zijn zestien inspecties uitgevoerd voor het doden van paling. Van deze inspecties bleek dat in elf bedrijven paling werd gedood. In zeven van de elf werd paling voorafgaand aan het doden elektrisch bedwelmde; in vier gevallen vond geen bedwelming plaats." Compassion in World Farming Nederland (CIWF) roept, samen met andere organisaties, verantwoordelijk minister Carola Schouten op de slacht per direct te staken als kwekerijen de bedwelming nog steeds niet op orde hebben. De Nederlandse Vereniging van Viskwekers NeVi reageert verbaasd op de oproep. Er is daar niets van

overtredingen bekend. Van de tien leden die paling kweken, doden er zes de vissen zelf nadat ze bedwelmde zijn. Vier anderen leveren levende paling aan handelaren, maar ook handelaren doden volgens de vereniging alleen bedwelmde palingen. Bij NeVeVi en bij NeVePaling, de branchevereniging van de palinghandelaren en -verwerkers, is volgens eerstgenoemde organisatie 90 procent van de ondernemingen aangesloten. Als blijkt dat er niet bedwelmde wordt, worden leden geroyeerd, aldus de zegsman van NeVeVi. De vereniging stelt ook zelf voorop te hebben gelopen met het ontwikkelen van de benodigde apparatuur. De dierenwelzijnsorganisaties vragen zich intussen ook af of de effectiviteit van de bedwelming wel effectief is. De NeVeVi zegt dat de palingen hersendood worden gemaakt, maar dat ze daarna nog wel bewegingen kunnen maken, waardoor het lijkt of ze nog leven.

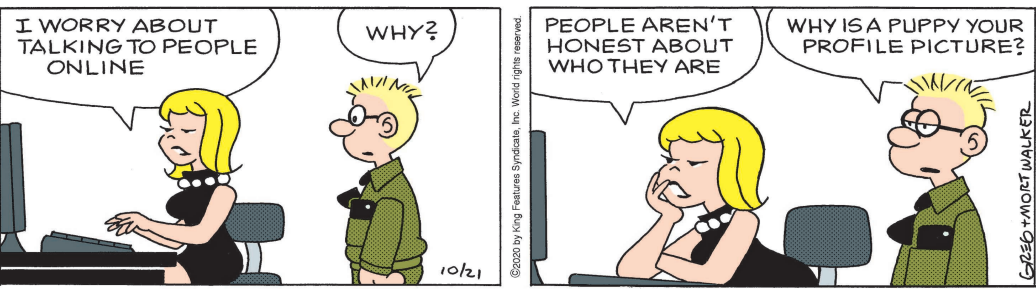
Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

UEFA schrapt EK onder 19, Oranje geplaatst voor WK

ZEIST — De Europese voetbalbond UEFA heeft het uitgestelde EK-eindtoernooi voor spelers onder 19 jaar, dat in maart in Noord-Ierland zou plaatsvinden, geschrapt vanwege de coronacrisis.

Oranje onder 19 (lichting 2001) had zich geplaatst voor het toernooi waar ook vijf tickets te verdienen waren voor het WK onder 20, dat in mei in Indonesië wordt gespeeld. De UEFA heeft nu besloten de vijf beste landen op de zogenoemde coëfficiëntenlijst af te vaardigen. Daartoe behoort ook het Nederlands elftal.

Behalve het EK vervallen ook de wedstrijden voor de nationale jeugd-ploeg in de Eliteronde tegen Finland, Zwitserland en Tsjechië die gepland stonden voor volgende maand. De wedstrijden van Oranje onder 19 waren de enige duels van een nationaal jeugdteam die nog op de agenda stonden. Eerder haalde de KNVB al alle voor 2020 geplande oefeninterlands en trainingsstages voor nationale jeugdteams uit het programma.

Dit besluit werd genomen naar aanleiding van de coronaproblematiek.

Manchester United verslaat PSG

PARIS — Manchester United heeft Paris Saint-Germain, de verliezend Champions League-finalist van de afgelopen editie, in Frankrijk met 2-1 verslagen. United-spelers Bruno Fernandes, Marcus Rashford en Antony Martial, met een eigen doelpunt, zorgden voor de doelpunten.

De bezoekers kwamen op voorsprong via een strafschop. De Portugees Bruno Fernandes kreeg daartoe twee pogingen omdat PSG-doelman Keylor Navas bij de eerste inzet te vroeg van de doellijn kwam. Navas reddde de eerste strafschop, maar was bij de tweede kansloos.

Via Anthony Martial, die een hoekschop ongelukkig in het eigen doel kopte, kwamen de Parijzenaars langszij. In de slotfase maakte aanvaller Rashford het verschil. De andere wedstrijd in poule H ging tussen RB Leipzig en Istanbul Basaksehir. Oud-PSV'er Angeliño zorgde met twee doelpunten voor een 2-0 overwinning van de Duitsers. De bezoekers eindigden de wedstrijd met tien man door twee gele kaarten van Boli Bolingoli-Mbombo.

Lazio langs Borussia Dortmund

KIEV — Juventus is goed begonnen aan de groepsfase van de Champions League. De kampioen van Italië won bij Dinamo Kiev, 2-0. In de eigen Serie A beleefde Juve een wat tegenvallende start, met de vijfde plaats na vier duels. Onmiddellijk na rust kwamen de Italianen op voorsprong, door een doelpunt van Álvaro Morata. De Spanjaard scoorde in de rebound. In de slotfase maakte Morata er ook nog 2-0 van, na voorbereidend werk van Juan Cuadrado. Matthijs de Ligt ontbrak nog bij Juventus. De oud-Ajacied is herstellende van een operatie aan een schouder. In dezelfde groep won Barcelona gisteravond thuis met 5-1 van Ferencváros.

Juventus wint in Kiev

ROME — Lazio heeft zijn eerste duel in de Champions League met 3-1 gewonnen van Borussia Dortmund. Na zes minuten opende de Romeinse spits Ciro Immobile de score na balverlies van Lukasz Piszczek. Die voorsprong werd verdubbeld toen Luiz Felipe bij een hoekschop inkoopte en de bal via doelman Marwin Hitz in het doel belandde. Twintig minuten voor tijd zorgde Erling Haaland weer voor hoop bij de Duitsers door vanaf de rand van het strafschopgebied raak te schieten. Invaller Jean Akpa Akpro maakte vijf minuten later alweer een einde aan die hoop door het duel met de 3-1 te beslissen. Lazio gaat op basis van een iets beter doelsaldo aan de leiding in poule F, gevolgd door Club Brugge dat gisteravond met 2-1 van Zenit Sint-Petersburg won.

Australiër O'Connor wint alsnog rit in Giro

MADONNA DI CAMPIGLIO — De Australiër Ben O'Connor heeft de zeventiende etappe van de Ronde van Italië gewonnen. Het was een rit over Dolomieten-cols met een aankomst bergop in Madonna di Campiglio. O'Connor, die rijdt voor NTT, greep gisteren nog net naast de ritzege toen hij de Sloveen Jan Tratnik in de laatste honderden meter niet kon volgen. Een dag later sloeg hij alsnog toe. De Oostenrijker Hermann Pernsteiner bereikte als de tweede de finish. De groep met favorieten voor het klassement had een aantal renners, die geen bedreiging vormden laten lopen, en volgt op vele minuten.

Sport

Juninho Bacuna bezorgt Huddersfield winst

HUDDERSFIELD — Dankzij een treffer in de 53e minuut van Juninho Bacuna heeft Huddersfield Town gisteren op eigen veld in de Engelse Championship met 1-0 gewonnen van Derby County.

Huddersfield staat na de zege op plek acht. Na zes wedstrijden in de tweede Engelse voetbalklasse heeft de club tien punten.

Bacuna (23) kan ook dit seizoen centraal op het middenveld weer rekenen op een basisplek in het elftal van manager Danny Cowley. Vorig seizoen kwam hij al tot 38 competitiewedstrijden, waarin de middenvelder zes keer scoorde en vijf assists af.

Vorige maand had Bacuna de clubs elders in Europa voor het uitzoeken. Onder andere KRC Genk, Spartak Moskou, Straatsburg, Real Sociedad, Straatsburg en Sporting Lissabon hadden interesse. De Curaçaöenaar bleef echter in Engeland.

Huddersfield kocht Bacuna in 2018 weg bij FC Groningen voor circa 2,5 miljoen euro. Inmiddels wordt zijn marktwaarde geschat op

Juninho Bacuna

Foto: Veeba/Prisma

zo'n 5,5 miljoen euro. Bacuna heeft bij de club nog een contract lopen tot en met de zomer van 2021 met de optie voor nog een jaar. De middenvelder debuteerde op zeventienjarige leeftijd in het eerste elftal van Groningen

en speelde in totaal 94 officiële wedstrijden voor de Eredivisionist uit het Hooge Noorden.

Bacuna, de jongere broer van Leandro Bacuna, debuteerde op in september vorig jaar

voor het Curaçaos elftal. Dat was onder toenmalig bondscoach Remko Bientini in de Nations League-wedstrijd tegen Haïti. Inmiddels heeft de middenvelder vier interlands achter zijn naam staan.

Honkballers LA Dodgers winnen 1e duel World Series

ARLINGTON — De honkballers van Los Angeles Dodgers zijn de World Series goed begonnen. In de finale van de Amerikaanse profcompetitie MLB versloegen de Dodgers Tampa Bay Rays in Arlington met 8-3. De strijd is beslist wanneer een team vier duels heeft gewonnen. Bij LA Dodgers staat de Curaçaose werper Kenley Jansen onder contract. Hij kwam gisteren niet in actie.

De wedstrijden worden vanwege de coronacrisis gespeeld in het nabij Dallas gelegen Arlington, waar 10.000 toeschouwers het stadion mogen bezoeken. De MLB is daarmee de eerste grote sportcompetitie in de Verenigde Staten die fans toelaat.

Voor de Dodgers is het de derde keer in vier jaar dat ze in de World Series staan, maar de laatste titel dateert van 1988. Uitblinker was pitcher Clayton Kershaw die zes innings op de werpheuvel stond. Pas in de vijfde inning kreeg hij

een punt tegen na een homerun van Kevin Kiermaier. Maar mede dankzij homeruns van Cody Bellinger en Mookie Betts kwam Tampa nooit in de buurt van de Dodgers. Vandaag volgt het tweede duel.

Kenley Jansen hoopt na twee verloren World Series in 2017 en 2018 dit keer wel de titel te winnen met de Dodgers. "We willen niet de ploeg zijn die na afloop naar het feestvierende team

kijkt", aldus de Curaçaöenaar in *De Telegraaf*. "Dat heb ik twee keer op rij meegemaakt en geloof me: dat wil ik niet nog een keer voelen."

Het behalen van de World Series mag niet als vanzelfsprekend worden beschouwd, zegt Jansen. "Het is al lastig om in de play-offs te komen, laat staan dat we die winnen en nu weer aan de World Series mogen deelnemen. Dat is een zegen."

Jean-Julien Rojer op archiefbeeld.

Foto: Facebook/CameraworkUSA

ANTWERPEN — Tennisser Jean-Julien Rojer is op het ATP-toernooi van Antwerpen niet verder gekomen dan de eerste ronde. Met de Fransman Fabrice Martin verloor hij van de Spanjaard Pablo Andujar en Sander Arends uit Nederland.

De setstanden waren 7-6, 2-6 en 5-10. Rojer, die als derde was geplaatst in het dubbelspel in Antwerpen, speelt normaal gesproken met Horia Tecau. Het is niet bekend waarom de Roemeen dit keer niet aan zijn zijde stond.

Het was voor Rojer zijn eerste toernooi na Roland Garros twee weken geleden. Op het gravel van Parijs drong de Curaçaöenaar met Tecau door tot de laatste zestien, waarin de Kroaat Mate Pavic en Bruno Soares in drie sets te sterk waren.

De Curaçaöenaar haalde eerder dit jaar in augustus de halve eindstrijd op de US Open. Ook op het grandslamtoernooi in New York moest hij zijn meerdere erkennen in Pavic/Soares.

AMIGOE

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

Het 'prikkelraad'

Creëer bewustzijn en publiceer een foto van iets dat mensen in gevaar kan brengen!

E-mail naar aosaruba@amigoe.com.

AMIGOE

Is studeren in Nederland jouw doel?
Lees de Amigoe Aruba om je taalvaardigheid te verbreden!

www.amigoe.com

582-4333